

374.28
8481 ก
ย. 3

สภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ
ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ปริญญานิพนธ์

ของ

ชาญ นพรัตน์

๒๕๓๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

กันยายน 2534

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้นี้แล้ว
เป็นสมควรไว้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)

.....กรรมการ
(รศ.ดร.คมเพชร ฉัตรสกุล)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)

.....กรรมการ
(รศ.ดร.คมเพชร ฉัตรสกุล)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานี้นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่...12...เดือน.....กันยายน.....พ.ศ.2534

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสนับสนุนร่วมมือจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะ
กรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย ประธานที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร
ฉัตรสุณกุล กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการสอบปริญานิพนธ์ ที่
ช่วยเสนอแนะตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้ปริญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ขึ้น และขอขอบพระคุณ
ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อเสนอแนะและตรวจแบบสอบถามให้สมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด อาจารย์เนเนแนว
และนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการตอบแบบสัมภาษณ์
อย่างดียิ่ง

ส่วนที่จะพึงเกิดประโยชน์จากปริญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้กับครอบครัว "นพรัตน์"
และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชาญ นพรัตน์

กันยายน 2534

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	ทฤษฎีหรือหลักการเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ	6
	- ความหมายของการแนะแนวอาชีพ	6
	- ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ	8
	ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ	9
	การแนะแนวอาชีพของกรมการศึกษานอกโรงเรียน	12
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวอาชีพกรมการศึกษานอกโรงเรียน..	19
	- งานวิจัยในประเทศ	19
	- งานวิจัยต่างประเทศ	20
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	21
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	22
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
	การวิเคราะห์ข้อมูล	24
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	24

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	52
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	52
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
อภิปรายผล	57
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	65
ภาคผนวก ก	66
ภาคผนวก ข	76
ประวัติผู้วิจัย	79

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	22
2	ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหาร	29
3	รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์แนะแนว	31
4	รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาวิชาชีพ	32
5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพใน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการวางแผน โดยแยกพิจารณา เป็นรายข้อ	35
6	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบุคลากร โดยแยกพิจารณา เป็นรายข้อ	37
7	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านงบประมาณ โดยแยก พิจารณาเป็นรายข้อ	39
8	ความคิดเห็นสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการดำเนินงาน โดยแยก พิจารณาเป็นรายข้อ	41
9	ความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาชีพเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านข้อมูล โดยแยกพิจารณา เป็นรายข้อ	43
10	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการให้บริการ โดยแยกพิจารณา เป็นรายข้อ	45
11	ความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาชีพเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านเครื่องมือในการให้บริการ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	46

12	ความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาชีพเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบุคลากร โดยแยก พิจารณาเป็นรายข้อ	48
13	ความคิดเห็นของนักศึกษาที่เกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านสถานที่ โดยแยก พิจารณาเป็นรายข้อ	49

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	แผนภูมิแสดงกระบวนการแนะแนวกรมการศึกษา นอกโรงเรียน	17

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า ปัญหาการว่างงานเป็นปัญหาสำคัญของประเทศและมีแนวโน้มว่าจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะประชาชนวัยแรงงานและผู้ที่ยังจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งไม่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อีกทั้งผู้จบปริญญาตรีที่ว่างงานด้วยสาเหตุหลายประการ สาเหตุที่สำคัญพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ขาดโอกาสที่จะได้รับข่าวสารในด้านอาชีพ และไม่มีโอกาสได้รับการแนะแนวอาชีพ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532 : 43) รัฐบาลได้ยอมรับและตระหนักในปัญหาการว่างงาน ว่าเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่ควรได้รับการแก้ไขโดยด่วน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2526 ให้กระทรวงศึกษาธิการปรับแผนการศึกษาและพัฒนางานแนะแนวอาชีพ เพื่อแก้ปัญหการว่างงานอย่างจริงจัง อีกทั้งแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 ยังได้เน้นการส่งเสริมการแนะแนวซึ่งได้ระบุไว้ในนโยบายข้อ 4 ว่า จะปรับปรุงพัฒนาและขยายงานด้านแนะแนวทั้งในและนอกระบบเพื่อให้การศึกษา มีงานทำ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 46)

กรมการศึกษานอกโรงเรียนมีภาระที่จะต้องจัดการศึกษาด้านอาชีพให้กับประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะผู้ที่ขาดโอกาสได้รับข้อมูลทางด้านอาชีพ เพื่อให้ประชาชนมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีคุณธรรม ศีลธรรม ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ทนต่อเหตุการณ์ มีโอกาสพัฒนาทักษะอาชีพตามความจำเป็นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ พร้อมทั้งสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 36) ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในปัจจุบันมีกิจกรรมหลักอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. การให้ความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต
2. การให้ข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทนต่อเหตุการณ์
3. การเพิ่มทักษะอาชีพในการประกอบอาชีพ

จากรายงานผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนพบว่า มีผู้มาใช้บริการ หลากหลาย ประชาชนที่มาใช้บริการมีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์ อายุ พื้นฐาน ความรู้ ความสนใจ และความสามารถ อีกทั้งเป็นผู้ที่ห่างเหินจากการศึกษาไปนาน ทำให้ เกิดอุปสรรคและปัญหาในการมาใช้บริการงานการศึกษานอกโรงเรียน ดังนั้น การจัดบริการ และแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียนจึงมีความสำคัญที่จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่นักศึกษา และ ประชาชนที่มารับบริการด้านอาชีพ

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้สนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในเรื่อง การให้พัฒนางานแนะแนวอาชีพ และให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพ และได้ตั้งคณะกรรมการประสานงานแนะแนวขึ้น เพื่อดำเนินการแนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียน ตามบันทึกข้อความที่ ศธ 1102/1685 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2527 ให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดดำเนินการจัดตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพขึ้น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2527 : 2) แต่พอถึงการดำเนินงานก็ไม่มีปัญหา อุปสรรค หลายประการ เช่น ด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ เป็นต้น อนึ่งวิธีการให้บริการแนะแนวอาชีพยังอยู่ในระยะเริ่มต้นของการดำเนินงาน ซึ่งสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้ พ.ศ.2528 - พ.ศ. 2530 ดำเนินการ ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานแนะแนวอาชีพเพื่อวางแผนและหาแนวทางการจัดตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพ พ.ศ.2531 กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้อนุมัติโครงการอบรมเจ้าหน้าที่ และครูแนะแนว การศึกษานอกโรงเรียนได้จัดดำเนินการให้การอบรม รวม 5 ครั้ง มีผู้ผ่านการอบรม 218 คน พ.ศ. 2532 กรมการศึกษานอกโรงเรียนมอบหมายให้หน่วยศึกษานิเทศก์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค ตั้งคณะทำงานหารูปแบบและวิธีการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพขึ้นที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดยการนำร่องให้กลุ่มศูนย์จังหวัด จังหวัดละ 1 ศูนย์ ซึ่งผลการดำเนินงานแล้วเสร็จ 64 ศูนย์ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531 : 4) พ.ศ.2533 ได้ดำเนินการในส่วนที่เหลืออีก 8 จังหวัด ปัจจุบันได้ดำเนินการแล้วเสร็จหมดทุกศูนย์จังหวัด

ศูนย์แนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียนเป็นระยะเริ่มแรกผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดบริการแนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เพื่อสำรวจข้อมูลต่าง ๆ ในด้านการจัดการแนะแนวอาชีพของศูนย์การ

ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในแง่ของการจัดและปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ผู้วิจัยคาดว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบวิธีการดำเนินงานแนะแนวอาชีพ การศึกษานอกโรงเรียนพร้อมทั้งปัญหาความต้องการของผู้ดำเนินงานในปัจจุบันซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อกรมการศึกษานอกโรงเรียนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดบริการแนะแนวอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
2. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานการจัดบริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ตลอดจนปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะในการจัดบริการแนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดบริการแนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านการดำเนินงาน
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว และนักศึกษาวิชาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นศูนย์แนะแนวดีเด่นทั้ง 5 ภาค ดังนี้คือ ภาคเหนือ ศูนย์แนะแนวอาชีพจังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศูนย์แนะแนวอาชีพจังหวัดชัยภูมิ ภาคกลาง ศูนย์แนะแนวอาชีพจังหวัดนนทบุรี ภาคใต้ ศูนย์แนะแนวอาชีพจังหวัดนครศรีธรรมราช และ ภาคตะวันออก ศูนย์แนะแนวอาชีพจังหวัดฉะเชิงเทรา

3. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มอย่างเจาะจงจากประชากรในข้อ 2 คือ ผู้บริหาร และอาจารย์แนะแนวอาชีพ ได้จากผู้บริหารและอาจารย์

แนะแนวอาชีพในศูนย์แนะแนวอาชีพดีเด่นของภาคอย่างละ 1 คน 5 ภาค รวมผู้บริหาร 5 คน อาจารย์แนะแนวอาชีพ 5 คน และนักศึกษาวิชาชีพ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเดียวกัน ทั้ง 5 จังหวัดคือ เชียงใหม่ ชัยภูมิ นราธิวาส นนทบุรี และฉะเชิงเทรา จังหวัดละ 5 คน รวม 25 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าศูนย์ หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นทางการจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน

2. อาจารย์แนะแนวอาชีพ หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์แนะแนวอาชีพ มีหน้าที่ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพของศูนย์ฯ ในด้านการวางแผน ในการจัดบริการแนะแนว ให้คำปรึกษาและอื่น ๆ

3. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในชั้นเรียนวิชาชีพในศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัด

4. สภาพการดำเนินงาน หมายถึง ลักษณะที่ปรากฏให้เห็น หรือการปฏิบัติงานเพื่อให้ศูนย์แนะแนวอาชีพดำเนินไปตามนโยบายของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งสามารถแยกเป็นด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านการวางแผน หมายถึง การปฏิบัติการในขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ซึ่งผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวอาชีพเป็นผู้จัดขึ้น อันได้แก่ การประชุมกำหนดนโยบายและแผนงาน กำหนดจุดประสงค์ กิจกรรม กำหนดระยะเวลา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการจัดบริการแนะแนวอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด

4.2 ด้านบุคลากร หมายถึง การจัดสรรและดำเนินการเกี่ยวกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ อันได้แก่ การเลือกสรรบุคคลที่มาทำงานให้เหมาะสม และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

4.3 ด้านงบประมาณ หมายถึง การจัดการที่เกี่ยวกับวงเงินหรืองบประมาณที่ใช้ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ อันได้แก่ การจัดสรรเงินและใช้จ่ายเงินเพื่อบริการแนะแนวอาชีพ รวมถึงวิธีการจัดหาหรือได้มา และขั้นตอนในการเบิกจ่ายเงินเพื่อใช้ใน

การเบิกจ่ายเงินเพื่อใช้ในการจัดงบประมาณแนะแนวอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

4.4 ด้านการดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานต่าง ๆ ในการให้บริการแนะแนวอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้

4.4.1 การให้บริการสำรวจข้อมูลอาชีพ

4.4.2 การให้บริการข่าวสารข้อมูลอาชีพ

4.4.3 การให้บริการให้คำปรึกษาอาชีพ

4.4.4 การให้บริการตัดสินใจอาชีพ

4.4.5 การให้บริการติดตามผลอาชีพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ทฤษฎีหรือหลักการเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ
  - 1.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ
  - 1.2 ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ
  - 1.3 ทฤษฎีทางอาชีพ
2. การแนะแนวอาชีพของกรมการศึกษานอกโรงเรียน
  - 2.1 การดำเนินงานกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน
  - 2.2 การดำเนินงานแนะแนวอาชีพของกรมการศึกษานอกโรงเรียน
  - 2.3 การจัดตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียน
  - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ทฤษฎีหรือหลักการเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ

ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

ได้มีผู้ให้ความหมายและจุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพไว้หลายท่าน เช่น คมเพชร จิตรสุภกุล (2519 : 5) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ว่า เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้มีอาชีพที่เหมาะสม และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามความต้องการ ดังนั้น กระบวนการแนะแนวอาชีพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและต้องใช้เวลา เพราะจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่พิจารณาบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น ความสนใจ ความถนัด และความสามารถ สถานะทางเศรษฐกิจ บุคลิกภาพ และอื่น ๆ ที่สำคัญ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาว่า เขาควรเลือกอาชีพอะไร และเตรียมตัวเพื่ออาชีพนั้นได้โดยวิธีใด จึงจะ

ประสบการณ์ก้าวหน้าและความสำเร็จ

วารุณี ธนวารดิษ (2527 : 42) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้รู้จักโลกของอาชีพ เข้าใจอาชีพต่าง ๆ อย่างถูกต้อง รู้แนวทางในการเข้าไปประกอบอาชีพ สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และได้เข้าไปประกอบอาชีพนั้นจนสามารถยังชีพ และสร้างเสริมความก้าวหน้าในอาชีพนั้นได้

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2527 : 51) ได้ให้ความหมายว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการหนึ่งในการกระทำดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้งทุกด้าน คือ สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และอุปนิสัยใจคอว่าเหมาะสมกับงานหรืออาชีพใด
2. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักและเข้าใจโลกของงานอาชีพต่าง ๆ
3. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักเลือกและตัดสินใจเลือกงานอย่างฉลาดถูกต้องเหมาะสมกับ
อัตรภาพ
4. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักตัดสินใจเลือกอย่างฉลาดในการเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและฝึกอบรม
ในวิชาชีพต่าง ๆ
5. ช่วยให้ผู้บุคคลได้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกลักษณะของตนให้เหมาะสมกับอาชีพ เช่น
ความอดทน ความรับผิดชอบ

วิชัย ทรัพย์มี (2523 : 3) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวประกอบอาชีพ การเข้าทำงาน ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพนั้น

ปรีชา ทัพพะกุล ณ อยุธยา (ม.ป.ป. : 19) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นการให้การศึกษาเรื่องราวของอาชีพเพื่อพัฒนาบุคคลตามเอกภาพ ตามความสนใจช่วยเหลือไขปัญหาที่เกิดกับการประกอบอาชีพของบุคคลโดยคำนึงถึงความถนัดและความเหมาะสมที่ต่างกัน

วิลเลียม (William. 1937 : 142-147) กล่าวว่า การแนะแนวคือ บริการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเรียนอยู่หรือออกจากโรงเรียนแล้วก็ตามเพื่อช่วยให้เขารู้จักตัดสินใจเลือกอาชีพ รู้จักปรับตนในด้านสุขภาพ นันทนาการ และสังคม

ไมเยอร์ส (Myers. 1941 : 4) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นการให้ความช่วยเหลือบุคคลแต่ละคนในด้านการให้ข่าวสารข้อมูล ประสบการณ์ และคำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลแต่ละคนสามารถเลือกอาชีพสำหรับตนเองได้ การช่วยเหลือบุคคลให้เลือกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นักแนะแนวจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเลือกอาชีพ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้จากทฤษฎีการเลือกอาชีพ และพัฒนาการด้านอาชีพ นอกจากนี้ นักแนะแนวจะต้องช่วยให้ผู้รับบริการรู้จักตนเองและมีความรู้เกี่ยวกับโลกของงาน เป็นต้นว่า ลักษณะงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับงาน หรืออิทธิพลของอาชีพต่อชีวิตของบุคคล ประโยชน์ที่บุคคลจะได้รับจากอาชีพนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพ

ปีเตอร์ และบรูสค์ (Peter and Bruce. 1965 : 44) ได้กล่าวว่า ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือนั้นต้องได้รับการฝึกฝนทางอาชีพขั้นสูงมาเป็นอย่างดี ซึ่งในการจัดบริการแนะแนวนั้นนักการศึกษาและผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการแนะแนวยอมรับว่าการให้คำปรึกษาเป็นหัวใจของงานแนะแนวเพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กค้นพบตัวเองและตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองได้

ลุยส์ (Lewis. 1970 : 10) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งบุคคลผู้ประสบปัญหาได้รับความช่วยเหลือให้เกิดความรู้และมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์มากขึ้นด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ให้บริการแนะแนว ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้รับบริการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตทั้งส่วนที่เกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ

แฟรงค์ พาร์สัน (Frank Parsons) ผู้ซึ่งได้รับยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการแนะแนวอาชีพ ได้เป็นผู้วางรากฐานการแนะแนวอาชีพขึ้นในยุโรปและสหรัฐอเมริกาเมื่อ 70 ปีที่แล้ว โดยได้ก่อตั้งสำนักงานแนะแนวอาชีพชื่อว่า สำนักงานแนะแนวอาชีพแห่งเมืองบอสตัน เมื่อปี ค.ศ. 1908 เพื่อดำเนินการช่วยผู้ประสบปัญหาการว่างงาน เรียนจบแล้วไม่มีงานทำ ซึ่งเป็นปัญหานักยิ่งในขณะนั้น แฟรงค์ พาร์สัน ได้พยายามใช้กลวิธีต่าง ๆ ที่อาศัยหลักของวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือในการแนะแนวอาชีพ แม้ในระบายนั้น (ค.ศ. 1907) ยังไม่มีแบบทดสอบมาตรฐานใช้ แต่เขาก็ได้พยายามใช้การสัมภาษณ์ แบบประมาณค่า และการกำหนดให้ทำงานเป็นกลวิธีที่สำคัญ นอกจากนี้ แฟรงค์ พาร์สัน ได้วิเคราะห์ปัญหาของการแนะแนวอาชีพอย่างกว้างขวาง ซึ่งนักแนะแนวใน

สมัยต่อมานิยมเรียกกันว่า "ขั้นทั้งหกเพื่อความก้าวหน้าทางอาชีพของแต่ละบุคคล" (Brewer. 1942 : 20-23) ซึ่งประกอบด้วย

1. การวางรากฐานอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ในอาชีพ
2. การศึกษาช่องทางหรือโอกาสเกี่ยวกับอาชีพ
3. การเลือกอาชีพ
4. การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ
5. การเข้าทำงาน
6. การปรับตัวให้เข้ากับงานและการหาความก้าวหน้าในการทำงาน

วชิร ทรัพย์มี (2520 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Katz.n.d.) ได้ชี้แจงหลักในการนำทฤษฎีการวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลไปใช้ประโยชน์ในการแนะแนวอาชีพ ดังนี้

1. บุคคลแต่ละคนไม่ได้เหมาะกับทุกอาชีพ
2. ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือ บุคคลอาจเลือกอาชีพได้ไม่เหมาะสม หรือเสียเวลาในการเลือกอาชีพ
3. ควรให้บุคคลได้เรียนรู้วิธีการพิจารณาดำเนินการเลือกอาชีพที่เหมาะสมตั้งแต่วัยรุ่นตอนต้น
4. การเลือกอาชีพของบุคคลจะต้องมีการวางแผนการล่วงหน้า เพื่อจะได้เลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและประสบความสำเร็จในอาชีพที่เลือกแล้วนั้น

ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ

พัฒนาการทางอาชีพ (Vocational Development) เป็นพัฒนาการด้านหนึ่งของบุคคล เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ระยะเวลาต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิตของบุคคล ในการที่จะพัฒนา ค่านิยมของอาชีพ การก่อตัวของรูปแบบอาชีพ การเรียนรู้ถึงโอกาสที่จะเป็นไปได้ของอาชีพนั้น อัตราของการพัฒนาการขึ้นอยู่กับลักษณะทางจิตวิทยา สรีรวิทยาของบุคคล และเงื่อนไขในสิ่งแวดล้อม ตลอดจนบุคคลสำคัญในชีวิตของเขา โดยทั่วไปพัฒนาการทางอาชีพจะพัฒนาไปตามลำดับขั้น ในแต่ละช่วงของชีวิตบุคคลจะต้องพัฒนางานตามขั้นพัฒนาทางอาชีพเฉพาะอย่างได้สำเร็จ จึงนับว่ามีวุฒิภาวะทางอาชีพนั้น

กินซ์เบิร์ก (Ginzberg. 1966 : 47-57) ผู้ตั้งทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ
กินซ์เบิร์ก (Ginzberg's Theory of Vocational Development) ได้กล่าวถึงหลักการ
พื้นฐานเกี่ยวกับการเลือกอาชีพว่า

1. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการ (Process) ที่ต่อเนื่องไม่ใช่เป็นการตัดสินใจ
ในครั้งใดครั้งหนึ่งเพียงครั้งเดียว แต่จะเป็นการตัดสินใจในระยะเวลาหลายปี การตัดสินใจ
แต่ละครั้งในแต่ละวัย จะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
2. การเลือกอาชีพเป็นขั้นตอนไม่ย้อนกลับ (Irreversible) กล่าวคือ การตัดสินใจ
แต่ละครั้งในกระบวนการเลือกอาชีพนั้นจะเกิดขึ้นตามอายุและพัฒนาการของแต่ละบุคคล การตัดสินใจ
ในอาชีพของบุคคลจะขึ้นอยู่กับมติตัดสินใจของอาชีพในระยะแรก ๆ
3. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่จบลงด้วยการยอมยอม (Compromise)
ระหว่างความปรารถนาของบุคคลที่จะเลือกให้สนองความต้องการ ความสนใจและความเหมาะสม
กับความสามารถของเขาให้มากที่สุด กับการตระหนักถึงสภาพความจริง แล้วข้อจำกัดต่าง ๆ
เช่น ความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นต้น

ซูเปอร์ (Super. 1957 : 99-108) ได้เสนอหลักการที่สำคัญของทฤษฎีไว้
10 ประการ คือ

1. บุคคลมีความแตกต่างในด้านความสามารถ ความสนใจและบุคลิภาพ
2. บุคคลมีความสามารถเฉพาะตัวที่เหมาะสมกับอาชีพจำนวนหนึ่ง
3. อาชีพแต่ละอาชีพจะมีแบบแผนของลักษณะความสามารถ ความสนใจและบุคลิภาพ
ที่ทำให้บุคคลแต่ละคนเหมาะสมกับอาชีพที่แตกต่างกัน และอาชีพแต่ละอาชีพเหมาะสมกับบุคคลที่มีความ
แตกต่างกันในหลายประการ
4. การตัดสินใจเลือกและปรับตัวของบุคคลจะต้องเป็นกระบวนการต่อเนื่องจาก
ความสนใจในอาชีพ ความสามารถทางอาชีพและสถานการณ์ที่บุคคลดำรงชีวิตและทำงานตลอดจน
ความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง มีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาและประสบการณ์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลง
เหล่านี้ทำให้การเลือกและการปรับตัวในอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง
5. กระบวนการพัฒนาการทางอาชีพเป็นกระบวนการตลอดชีวิต เป็นไปตามลำดับขั้น
คือ ขั้นของการเจริญเติบโต ขั้นของการสำรวจ ขั้นของการพัฒนาการทางอาชีพเหล่านี้อาจแบ่ง

เป็นช่วงย่อย ๆ ได้แก่ ระยะเวลาสำรวจอย่างเผื้อผัน ระยะเวลาสำรวจที่ยังไม่มีการตัดสินใจอย่างแน่นอน ระยะเวลาสำรวจอย่างจริงจัง ระยะเวลาประกอบอาชีพที่ถาวรโครงการทดลองปฏิบัติงาน และระยะเวลาประกอบอาชีพที่ถาวร

6. ลักษณะของแบบแผนอาชีพ เป็นต้นว่าการเลือกกระตบอาชีพ ความมั่นคงทางการทำงานขึ้นอยู่กับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ความสามารถทางปัญญา ลักษณะบุคลิกภาพ ตลอดจนโอกาสที่แต่ละบุคคลจะได้รับในอาชีพ

7. การช่วยให้บุคคลได้เข้าใจ ตระหนักถึงวุฒิภาวะ ความสามารถ ความสนใจและการช่วยให้มีการทดสอบในสถานการณ์จริง ตลอดจนการพัฒนาความคิดเกี่ยวกับตนเองจะเป็นสิ่งช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางอาชีพของบุคคล

8. กระบวนการพัฒนาการทางอาชีพเป็นการพัฒนา และเป็นผลของความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของความถนัดระบบประสาทโอกาสที่จะได้แสดงในหลายบทบาทและการประเมินว่าการแสดงบทบาทนั้นได้รับการยอมรับจากบุคคลโดยทั่วไปมาน้อยเพียงใด

9. การพัฒนาการทางอาชีพเป็นการรอมชอมระหว่างบุคคล และปัจจัยทางสังคมระหว่างความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองและสภาพความเป็นจริงเป็นการแสดงบทบาทประการหนึ่งซึ่งอาจเป็นบทบาทตามความเผื้อผัน ในกระบวนการให้คำปรึกษาหรือในกิจกรรมของชีวิต เช่น ในชั้นเรียน ในการทำงานพิเศษ และในการเข้าทำงาน

10. ความพึงพอใจในงานและความพึงพอใจในชีวิตขึ้นอยู่กับการณ์ที่บุคคลได้มีการแสดงออกถึงความสามารถ ความสนใจ บุคลิกลักษณะและค่านิยมของงานอย่างเพียงพอ มาน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับชนิดของงาน สภาพการทำงาน และวิถีชีวิตซึ่งบุคคลสามารถแสดงบทบาทชนิดที่ตนเองเห็นว่าเป็นความพอใจและเหมาะสม

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้บุคคลรู้จักโลกของอาชีพ เข้าใจอาชีพต่าง ๆ อย่างถูกต้องทำให้บุคคลรู้จักตนเอง รู้จักการแก้ปัญหา รู้จักตัดสินใจเลือกอาชีพและเข้าสู่อาชีพอย่างมีเหตุผลโดยอาศัยหลักวิชาการ ดังนั้นการแนะแนวอาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลตัดสินใจเข้าสู่อาชีพมีงานทำและประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ

การแนะแนวอาชีพของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ขอบข่ายของการแนะแนว

ในการจัดบริการแนะแนวนั้นผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบจะต้องสำรวจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้รับบริการก่อน เพื่อเป็นแนวทางพิจารณาการจัดบริการให้สนองความต้องการของผู้รับบริการ ซึ่งการแนะแนวที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับในหมู่นักแนะแนวนั้นมีขอบข่ายอยู่ 3 ประเภทใหญ่ (คมเพชร ฉัตรศุภกุล. 2521 : 15-16) ดังนี้

1. การแนะแนวการศึกษา หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้บุคคลได้รับความสำเร็จทางการศึกษาตามความสามารถของเขา ซึ่งบางครั้งการที่บุคคลใดก็ตามไม่สามารถจะประสบความสำเร็จได้นั้น อาจเป็นเพราะมีอุปสรรคหรือปัญหาต่าง ๆ เช่น การเลือกวิชาที่เหมาะสม ขาดวิธีการเรียนที่ดี ขาดจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ที่จะทำให้มีความกระตือรือร้นในการเรียน ด้วยเหตุนี้จึงควรมีการจัดบริการแนะแนวเพื่อแก้ไขปัญหานั้นให้หมดไป
2. การแนะแนวอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่ช่วยเหลือบุคคลให้สามารถมีอาชีพที่เหมาะสมและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามความต้องการซึ่งในการแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและต้องใช้เวลา เพราะต้องพิจารณาบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ หรือสติปัญญา เศรษฐกิจ และอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลนั้นมาพิจารณาให้บุคคลนั้นอาจเลือกอาชีพและเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพอย่างไร
3. การแนะแนวส่วนตัวและสังคม หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตของตนเองอย่างมีความสุขในสังคม มีความเจริญทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีอารมณ์มั่นคง รู้จักแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

ความจำเป็นในการให้บริการแนะแนว

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาในประเทศไทยได้เปิดบริการแนะแนวกันมาก โดยเฉพาะโรงเรียนทั่วประเทศ สาเหตุที่ต้องมีการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนในประเทศไทยนั้น วัชร ทรัพย์มี (2523 : 5-7) กล่าวว่า เนื่องจากปัจจุบันหลักสูตรในโรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน บริการแนะแนวจึงมีความจำเป็นในการช่วยนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกสายการเรียนให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ซึ่งเป็น

แนวทางในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้วิทยาการที่เพิ่มขึ้น มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งนักเรียนนักศึกษาและผู้ปกครองยังได้ข้อมูลในเรื่องเหล่านี้ไม่เพียงพอ จึงทำให้เกิดปัญหาการเลือกสายวิชาเรียนหรือการศึกษาต่อ อีกทั้งประชาชนมีทัศนคติไม่ดีต่อการอาชีวศึกษา ทำให้นักเรียนส่วนมากมุ่งศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทั้ง ๆ ที่นักเรียนเป็นจำนวนมากไม่ได้มีความสามารถหรือความถนัดในสาขาที่ตนเรียน และเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้ประเทศไทยขาดแคลนช่างฝีมือที่มีประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ได้มีงานวิจัยที่ยืนยันข้อสรุปดังกล่าวได้แก่ งานวิจัยของ วชิร ทรัพย์มี และจรี วาतिकินกร (2528 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนมัธยมในประเทศไทยเมื่อปี 2528 โดยศึกษานักเรียนชายหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการบริการแนะแนวครอบคลุมทั้งด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การแนะแนวเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรจัดให้มีขึ้นในโรงเรียนและศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เพื่อช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไขหาทางส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน นักศึกษา

ความต้องการด้านการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่

ความต้องการการแนะแนวสำหรับนักศึกษาใหญ่นั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้ใหญ่สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งส่วนมากจะต้องการเกี่ยวกับด้านความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว การเตรียมโอกาสเพื่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านการศึกษาและอาชีพ เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งในกระบวนการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ การจัดการบริการแนะแนวมีความจำเป็นมากต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา (วิรุฬห์ นิลโรจน์. 2530 : 60-61) ทั้งนี้เนื่องมาจากสภาพความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม สังคม การศึกษา ฯลฯ ทำให้มนุษย์มีความต้องการปรับตัวปรับอาชีพ เพื่อให้ทันต่อความเจริญกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มิฉะนั้นจะทำให้เป็นคนไม่ทันต่อเหตุการณ์ ค่อยสมรรถภาพทางอาชีพ ทางเศรษฐกิจ ขาดความมั่นคงในชีวิต ซึ่ง ดาร์คเคนวอลด์ และเมอเรียน (วิรุฬห์ นิลโรจน์. 2530 : 64 ; อ้างอิงมาจาก Darkenwalde and Merrian. 1982) กล่าวว่า ภาระหน้าที่ในการ

ให้คำปรึกษาเป็นกิจกรรมหนึ่งของการศึกษาผู้ใหญ่อย่างแท้จริง ซึ่งจะต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาอาชีพ การช่วยแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้นสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับงานอาชีพ ปัญหาการเรียน ปัญหาทางสังคม บุคลิกภาพ ปัญหาทางการเงิน ปัญหาการปรับตัวในครอบครัว และปัญหาสุขภาพ

ดังนั้น ผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนวจะต้องรู้ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน เพื่อที่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการได้มีความรู้ความสามารถในการเสนอข่าวสารข้อมูล มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีอารมณ์ดี เก็บความลับได้ ห่วงใยในสุขภาพและความปลอดภัยของผู้เรียน และรู้จักกระบวนการแนะแนวเป็นอย่างดี ซึ่ง วิรุฬห์ นิธิโรจน์ (2530 : 65) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของนักแนะแนวนักศึกษาผู้ใหญ่ว่าควรจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. ควรมีการเก็บสถิติของนักศึกษาเป็นรายบุคคล จัดทำระเบียบสะสมเพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้น
  2. ควรมีการติดต่อประสานงานกับครูผู้สอนทั่วไป เพื่อทราบข้อมูลของนักเรียน และร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมเรียนรู้แก่นักศึกษา
  3. เก็บรวบรวมข้อมูลและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับตลาดแรงงานโอกาสศึกษาต่อ และการเสนอแนวทางใหม่ของสถานศึกษาให้นักศึกษาทราบ เช่น การปฐมนิเทศแก่นักศึกษาใหม่
  4. การให้แนวทางหรือทางเลือกในการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยนักศึกษาเป็นการตัดสินใจเองว่าจะเลือกทางไหน วิชาไหนดีที่สุด
  5. การให้แนวทางการศึกษาที่เหมาะสมทั้งในปัจจุบันและอนาคตหรือเหมาะสมกับความถนัดและความสามารถของนักศึกษา
  6. การจัดแหล่งเงิน เพื่อสนับสนุน
  7. การสำรวจและติดตามผลการเรียนปัญหาความต้องการ และความสนใจของนักศึกษาผู้ใหญ่แต่ละคนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบตลอดเวลาที่เข้ารับการศึกษานในสถานศึกษานั้น ๆ
- จากเอกสารต่าง ๆ สรุปได้ว่า ความต้องการด้านการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่จะต้องครอบคลุม 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ การศึกษาอาชีพ สังคม และส่วนตัว และเป็นหน้าที่ของนักแนะแนวที่จะต้องจัดบริการแนะแนวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เพราะหลักการ

แนะแนวดูว่าคนทุกคนมีความต้องการ การจัดบริการแนะแนว จึงเป็นการสนองความต้องการของบุคคลในด้านต่าง ๆ ซึ่งบริการที่ควรจัดแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ คือ ให้บริการสำรวจข้อมูล ให้บริการข่าวสารข้อมูล บริการให้คำปรึกษา ให้บริการตัดสินใจ และให้บริการติดตามผล

กรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นหน่วยงานหนึ่งที่จัดการศึกษาให้แก่ประชาชนที่ขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบ โดยเน้นการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งมีลักษณะดำเนินการจัดการศึกษา 3 ลักษณะดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531 ข : 4)

1. จัดการศึกษาเพื่อพื้นฐานในการดำรงชีวิต เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้คนสามารถอ่านออกเขียนได้ มีความรู้พื้นฐาน เพื่อใช้ในการแสวงหาข้อมูลมาใช้ในการดำรงชีวิต การจัดการศึกษาประเภทนี้ ได้แก่ การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ การรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือ การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา เป็นต้น
2. บริการข่าวสารข้อมูล เป็นการจัดบริการการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้คนสามารถได้รับข่าวสารข้อมูลที่รวดเร็ว ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมเพื่อสามารถนำข้อมูลมาปรับตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาประเภทนี้ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน งานบริการทางการศึกษา เป็นต้น
3. การจัดการศึกษาทักษะวิชาชีพ เป็นการจัดการศึกษาที่มีรูปแบบทักษะวิชาชีพ เน้นการอบรมให้คนทำเป็น เป็นการจัดการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนางานอาชีพ และเพื่อช่วยให้ความเป็นอยู่ของตนดีขึ้น กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การจัดอบรมวิชาชีพระยะสั้น เป็นต้น

ในการดำเนินงานแนะแนว กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงมีกลุ่มเป้าหมายอยู่ 4 ลักษณะ ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531. ก : 7)

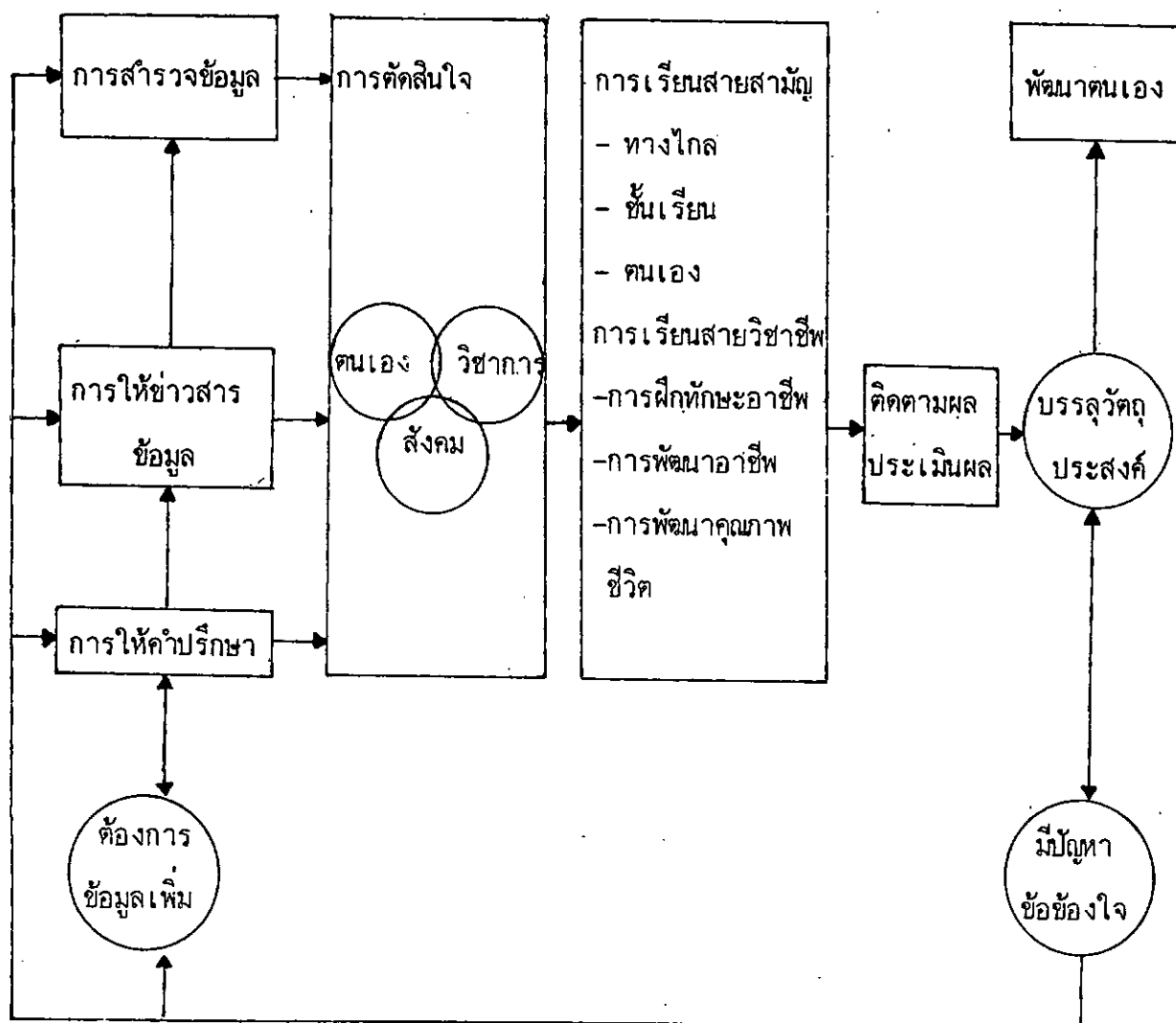
1. ประชาชนที่ตั้งใจมาใช้บริการการศึกษานอกโรงเรียน แต่ยังไม่มีความมุ่งมั่นที่แน่นอนชัดเจน
2. ประชาชนที่ตั้งใจมาใช้บริการการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีความมุ่งมั่นที่แน่นอน
3. ประชาชนที่เป็นนักศึกษาประเภทใดประเภทหนึ่ง
4. ประชาชนทั่วไป

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ยึดปรัชญาในการดำเนินงานแนะแนวว่า ทุกคนมีความแตกต่างกัน มีศักดิ์ศรี มีคุณค่า และมีความสำคัญในตนเอง ต้องการความเข้าใจ การยอมรับ และการยกย่องนับถือจากสังคม เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้ จึงควรได้รับการสนับสนุนให้รู้จักและเข้าใจตนเอง ให้มีข้อมูลที่เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถตัดสินใจเลือกในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการพัฒนาตนเองและชุมชนให้เกิดความสุขได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531. ก : 6) นอกจากนี้ยังได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการแนะแนวไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการแนะแนวรู้จักตนเอง สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้านการศึกษา และอาชีพ ได้ด้วยตนเอง
2. เพื่อจัดบริการข่าวสารข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ
3. เพื่อจัดบริการให้คำปรึกษาทางการศึกษาและอาชีพแก่นักศึกษาและประชาชนที่มาขอรับบริการ
4. เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้บริการช่วยเหลือ
5. เพื่อติดตามผลนักศึกษาและประชาชนที่มารับบริการการศึกษาและอาชีพ

กระบวนการแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

กระบวนการแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน เน้นให้ประชาชนนอกระบบรู้จักนำกระบวนการคิดเป็นมาใช้ คือ รู้จักตนเอง สามารถวิเคราะห์ข่าวสาร รู้จักแสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหาของตนเอง สามารถปรับตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงกระบวนการแนะแนวกรรการศึกษาออกโรงเรียน
(กรรการศึกษาออกโรงเรียน. 2534 : 37)

จากการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2526 ให้กรมต่าง ๆ จัดทำ แผนงานโครงการปฏิบัติงานแนะแนวชั้น พร้อมทั้งได้จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานแนะแนว การศึกษาและอาชีพขึ้น ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรมต่าง ๆ และได้มีการประชุมคณะกรรมการ ดังกล่าวเพื่อดำเนินการติดตามผลการปฏิบัติงาน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532 : 2)

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้รับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ แล้วได้มีคำสั่ง ที่ 257/2527 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2527 ให้หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นศูนย์ประสานงานและมีการจัดตั้งคณะทำงาน จัดศูนย์แนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียน และมีผลการดำเนินงานดังนี้

2528 - 2530 จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานแนะแนวชั้น แต่ยังไม่มีการ จัดตั้งศูนย์แนะแนวอย่างเป็นรูปแบบ

2531 กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้อนุมัติโครงการอบรมเจ้าหน้าที่ เน้นแนวการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน- จังหวัด 4 ครั้ง มีผู้ผ่านการอบรม 218 คน

2532 - 2533 กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้มอบหมายให้หน่วยศึกษานิเทศก์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคจัดตั้งเจ้าหน้าที่เป็นคณะทำงาน ออกดำเนินการสร้างศูนย์แนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนชั้นที่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จ ทั้ง 72 ศูนย์จังหวัด

(กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532 : 3)

การจัดตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพ

ด้วยกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้อนุมัติโครงการตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพขึ้นเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2527 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อจัดตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพขึ้นในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทุกจังหวัด
2. เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในด้านการแนะแนวอาชีพ
3. เพื่อให้มีแหล่งให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านอาชีพ ให้ตรงกับตลาด

แรงงาน

4. เพื่อให้มีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับด้านอาชีพ หน้าที่ และวิธีดำเนินการของศูนย์
แนะแนวอาชีพ มี 5 ด้าน คือ

4.1 ให้บริการสำรวจข้อมูลอาชีพ

4.2 ให้บริการข่าวสารข้อมูลอาชีพ

4.3 บริการให้คำปรึกษาอาชีพ

4.4 ให้บริการตัดสินใจอาชีพ

4.5 ให้บริการติดตามผลอาชีพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียน

เนื่องจากการแนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียนเป็นเรื่องใหม่ ซึ่งเริ่มดำเนินงาน
ในปี 2532 จึงยังไม่มีเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียน หรือ
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง ผู้วิจัยจึงขอนำงานวิจัยการแนะแนวนอกระบบโรงเรียน
เฉพาะที่เกี่ยวข้องดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

สิทธิพงศ์ สิทธิขจร (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการบริการแนะแนว
สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 4 ในจังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษา-
ครูใหญ่ และครูในโรงเรียนผู้ใหญ่ 11 โรงเรียน จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนผู้ใหญ่ทั้ง
11 โรงเรียน ยังไม่มีระบบการแนะแนว กิจกรรมที่ทำส่วนใหญ่คือ การปฐมนิเทศ และผลการวิจัย
พบว่า นักศึกษาต้องการคำแนะนำในด้านการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ และต้องการให้มี
บริการข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

พจนา กิยะสูตร (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
การจัดการบริการแนะแนวตามสภาพที่จัดจริงและตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว
และผู้รับบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร
อาจารย์แนะแนว และผู้รับบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 72 จังหวัด
รวม 516 คน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสภาพที่จัดจริงใน
การจัดการบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ส่วนความหวังในการจัดการบริการแนะแนวมีความหวังอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน

ฟาริดา ประธาน (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสำรวจความต้องการบริการ
แนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 600 คน
ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการในระดับมากคือ
บริการวางตัวบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล
และบริการติดตามผล

งานวิจัยต่างประเทศ

สจิวต์ (Stewart. 1967 : 105-A) ได้ทำการประเมินผลโปรแกรมแนะแนว
ของโรงเรียนผู้ใหญ่ในรัฐลอสแอนเจลิส พบว่า การสำรวจความสนใจทางด้านอาชีพและความถนัด
ยังมีน้อย

บอสตัน (Boston. 1976 : 3651-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลของ
นักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนโบลเดอร์วอลเลย์ (Boulder Valley) ในโปรแกรมการศึกษา
ผู้ใหญ่สายอาชีพและโปรแกรมการศึกษาผู้ใหญ่ทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะติดตามผลการเรียน
ของนักศึกษาผู้ใหญ่ในด้านการเตรียมตัวเข้าทำงาน การยกระดับความสามารถ ความถนัดความ
ก้าวหน้าในอาชีพการงาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากมีอาชีพแล้ว และนักศึกษาสตรี
มีความต้องการศึกษาค้นคว้าอาชีพ และศึกษาต่อในระดับสูง

คาร์ (Karr. 1976 : 6426-A) ได้ศึกษาในด้านการเปลี่ยนแปลงความต้องการ
ของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อการบริการและโปรแกรมด้านการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ศึกษา
พบว่า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ให้ความสำคัญกับโปรแกรมและบริการซึ่งจะทำให้ นักศึกษาบรรลุ
เป้าหมายด้านอาชีพ
2. การบริการแนะแนว มีความจำเป็นในด้านการบริการแก่นักศึกษาทุกวัยโดยเฉพาะ
ในด้านของผู้ใหญ่
3. นักศึกษาสตรีมีความต้องการศึกษาด้านอาชีพและการศึกษาต่อในระดับสูง
4. ต้องการวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาอาชีพสำหรับนักศึกษาที่ทำงานและการ
เปลี่ยนแปลงความต้องการของนักศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการ
แนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ตลอดจนปัญหาความต้องการและ
ข้อเสนอแนะในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ โดยแบ่งวิธีการดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน
ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ต้องการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวและนักศึกษา
วิชาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นศูนย์แนะแนวดีเด่น
ทั้ง 5 ภาค ได้แก่

- ภาคเหนือ ศูนย์แนะแนวอาชีพจังหวัดเชียงใหม่
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศูนย์แนะแนวอาชีพจังหวัดชัยภูมิ
- ภาคกลาง ศูนย์แนะแนวอาชีพจังหวัดนนทบุรี
- ภาคใต้ ศูนย์แนะแนวอาชีพจังหวัดนราธิวาส
- ภาคตะวันออก ศูนย์แนะแนวอาชีพจังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาโดยการสุ่มอย่างเจาะจง ดังนี้

จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์
แนะแนวดีเด่นทั้ง 5 ภาค นั้น ใช้ผู้บริหารศูนย์ละ 1 คน อาจารย์แนะแนวศูนย์ละ 1 คน
และนักศึกษาวิชาชีพ ศูนย์ละ 5 คน รวมได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 5 คน อาจารย์
แนะแนว 5 คน และนักศึกษาวิชาชีพ 25 คน รวมทั้งสิ้น 35 คน ดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ภาค	จังหวัด	ผู้บริหาร	อาจารย์แนะแนว	นักศึกษา
ภาคเหนือ	เชียงใหม่	1	1	5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ชัยภูมิ	1	1	5
ภาคกลาง	นนทบุรี	1	1	5
ภาคใต้	นราธิวาส	1	1	5
ภาคตะวันออก	ฉะเชิงเทรา	1	1	5
รวม		5	5	25

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ 2 ฉบับ
ฉบับแรกเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนว ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์นักศึกษา
วิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง
สภาพการดำเนินงาน และการให้บริการด้านการแนะแนวอาชีพ รวมทั้งการสัมภาษณ์
อย่างไม่เป็นทางการกับผู้ที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับมารวบรวมประกอบเข้า
ด้วยกัน แล้วสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ 2 แบบ สำหรับผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว และ
นักศึกษาวิชาชีพ

2. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ฉบับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท
ตรวจแก้ไขเนื้อหา ภาษา และสำนวนที่ใช้ในเบื้องต้นก่อน ทั้งนี้เพื่อให้ชัดเจนและเข้าใจ
ง่ายยิ่งขึ้น หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวน 5 คน เพื่อช่วยตรวจสอบให้ตรงเนื้อหา เพื่อหาข้อบกพร่อง ผู้วิจัยนำข้อมูล ที่ได้รับการเสนอแนะมาปรับปรุงแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง หลังจาก แก้ไขครั้งสุดท้ายแล้วจึงนำแบบสัมภาษณ์มาพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนว แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์

ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการ

แนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 28 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ด้านคือ

ด้านการวางแผน จำนวน 7 ข้อ

ด้านบุคลากร จำนวน 7 ข้อ

ด้านงบประมาณ จำนวน 7 ข้อ

ด้านการดำเนินงาน จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความต้องการและ

ข้อเสนอแนะ

2) แบบสัมภาษณ์นักศึกษาวิชาชีพ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์

ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา วิชาชีพที่เรียน

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นในการให้บริการแนะแนวอาชีพใน

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

ด้านข้อมูล จำนวน 5 ข้อ

ด้านการให้บริการ จำนวน 5 ข้อ

ด้านเครื่องมือในการให้บริการ จำนวน 5 ข้อ

ด้านบุคลากรผู้แนะแนว จำนวน 5 ข้อ

ด้านสถานที่ จำนวน 5 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยออกไปสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว และนักศึกษาวิชาชีพด้วยตนเอง โดยการขอหนังสือจากบัณฑิตในเรื่องการใช้แบบสัมภาษณ์ของนิสิต ผู้วิจัยได้นำหนังสือจากบัณฑิตไปยังศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้วยตนเอง และแจ้งความประสงค์ในการขอสัมภาษณ์ โดยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร 5 คน อาจารย์แนะแนว 5 คน และนักศึกษาวิชาชีพ 25 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งในการด้านคุณภาพและปริมาณ ได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณในด้านการวางแผน บุคลากร งบประมาณ และด้านการดำเนินงาน รวมทั้งเหตุผลของการดำเนินงาน ทำการวิเคราะห์โดยเสนอในรูปสถิติพรรณนา ความถี่ โดยนำเสนอในรูปตารางตามลักษณะข้อมูลในแต่ละประเด็นคำถาม

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ได้ทำการวิเคราะห์โดยจัดเนื้อหาเป็นหมวดหมู่ ตามสภาพการดำเนินงานการให้บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ 5 จังหวัด

ตอนที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว อาชีพ และนักศึกษาวิชาชีพ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวอาชีพเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ โดยแยกการพิจารณาเป็นรายข้อว่ามีการดำเนินงานหรือไม่มีการดำเนินงาน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการรับบริการแนะแนวอาชีพ โดยแยกการพิจารณาเป็นรายข้อว่ามีการดำเนินการให้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่มีการให้บริการแนะแนวอาชีพ

ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวอาชีพ

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของศูนย์แนะแนวอาชีพที่เด่น จำนวน 5 ศูนย์

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่

สถานที่ตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพ ตั้งอยู่ที่ ถนนโชตนา ตำบลคอนแก้ว

อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในบริเวณศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่ ติดกับประตูเข้าสู่ศูนย์ด้านซ้าย อาณาบริเวณโดยรอบเป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการหลายแห่ง เช่น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โรงพยาบาล และเป็นที่อยู่อาศัย อาคารพาณิชย์ จำนวนมาก

อาคารศูนย์แนะแนวอาชีพ เป็นอาคารเอกเทศ ลักษณะตัวอาคารเป็นอาคารทรงเรือนไทยประยุกต์ชั้นเดียว ที่หลังคามีสลัลักษณะแลของภาคเหนือ ขนาดของอาคาร

โดยประมาณ 8×12 เมตร

บริเวณศูนย์แนะแนวอาชีพ บริเวณภายนอก จัดให้มีไม้ดอกไม้ประดับบริเวณรอบนอกตัวอาคารศูนย์แนะแนวอาชีพ ด้านหน้ามีต้นไม้ใหญ่ให้ความร่มรื่นพร้อมทั้งจัดสวนหย่อมด้านข้าง จัดให้มีที่นั่งม้าหินเพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจด้วย บริเวณภายใน การจัดสภาพศูนย์แนะแนวอาชีพเน้นบรรยากาศร่มรื่น เรียบง่าย เพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้มาใช้บริการ โดยผู้ให้บริการสามารถที่จะศึกษาหาข้อมูลได้ด้วยตนเองตามมุมต่าง ๆ เช่น มุมการศึกษาสายสามัญ สายอาชีพ มุมแนะนำอาชีพ บัณฑิตพิเศษ ข้อมูลการรับสมัครงาน มุมที่ปรึกษาและมุมทดสอบ

วัสดุครุภัณฑ์ ในศูนย์แนะแนวอาชีพจัดให้มีโต๊ะทำงานของอาจารย์แนะแนว โต๊ะเก้าอี้สำหรับผู้มาใช้บริการ ชั้นวางหนังสือต่าง ๆ ตู้แสดงผลงานนักศึกษา ทีวี วีซีดี พร้อมเครื่องฉาย อุปกรณ์สื่อทางไกล หูฟังสำหรับนักศึกษาทางไกล

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดให้มีผู้รับผิดชอบงานแนะแนวโดยตรง จำนวน 2 คน

ผู้รับบริการ จำนวนนักศึกษาและผู้มาใช้บริการที่ศูนย์แนะแนวอาชีพ โดยเฉลี่ยวันละ 30 - 40 คน

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ

สถานที่ตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพ ตั้งอยู่ที่ถนนบรรณาการ ตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในบริเวณศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ ติดกับประตูทางเข้าศูนย์ด้านซ้าย อาณาบริเวณโดยรอบมีสนามกีฬาจังหวัด และอยู่ห่างไกลส่วนราชการอื่น บ้านของประชาชนมีไม่มากนักเพราะศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอยู่นอกตัวเมืองออกไป

อาคารศูนย์แนะแนวอาชีพ เป็นอาคารเอกเทศ ลักษณะตัวอาคารเป็นอาคารทรงเรือนไทยชั้นเดียว ขนาดของอาคารโดยประมาณ 6×8 เมตร

บริเวณศูนย์แนะแนวอาชีพ บริเวณภายนอกจัดให้มีไม้ดอกไม้ประดับบริเวณรอบนอกตัวอาคารศูนย์แนะแนวอาชีพ บริเวณภายใน การจัดสภาพของศูนย์แนะแนวอาชีพเน้นบรรยากาศร่มรื่น เรียบง่าย เพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้มาใช้บริการโดยผู้ให้บริการ

สามารถที่จะศึกษาหาข้อมูลได้ด้วยตนเองตามมุมต่าง ๆ เช่น มุมการศึกษาสายสามัญ สาย-
อาชีพ มุมแนะนำอาชีพ ป้ายนิเทศข้อมูลการรับสมัครงาน มุมที่ปรึกษาและมุมทดสอบ

วัตถุประสงค์ ในศูนย์แนะแนวอาชีพจัดให้มีโต๊ะทำงานของอาจารย์แนะแนว
โต๊ะเก้าอี้สำหรับผู้มาใช้บริการ ชั้นวางหนังสือต่าง ๆ ตู้แสดงผลงานนักศึกษา ที่วี
วิดีโอพร้อมเครื่องฉาย

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิได้จัดให้
มีผู้รับผิดชอบงานแนะแนวโดยตรง จำนวน 1 คน

ผู้ให้บริการ จำนวนนักศึกษาและผู้มาใช้บริการที่ศูนย์แนะแนวอาชีพโดยเฉลี่ย
วันละ 25 - 30 คน

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา

สถานที่ตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพ ตั้งอยู่ที่ถนนประชาราษฎร์ ตำบลตลาดขวัญ
อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา อาณา
บริเวณโดยรอบเป็นที่ตั้งของอาคารพาณิชย์และห้างสรรพสินค้า และที่อยู่อาศัยของประชาชน
อย่างหนาแน่นจำนวนมาก

อาคารศูนย์แนะแนวอาชีพ เป็นอาคารพาณิชย์ที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดฉะเชิงเทราเช่าเป็นอาคารสำนักงาน อยู่ชั้นล่าง โดยจัดเป็นมุมแนะแนวชั้น ขนาด
4×12 เมตร

บริเวณศูนย์แนะแนวอาชีพ บริเวณภายนอกติดถนนสายประชาราษฎร์ บริเวณ
ภายในการจัดสภาพภายในช่องศูนย์แนะแนวอาชีพจัดตามสภาพของพื้นที่และยึดนโยบายของ
กรมการศึกษานอกโรงเรียน เน้นการอำนวยความสะดวกสบายกับผู้มาใช้บริการ โดยจัดมุม
ต่าง ๆ เช่น มุมสายสามัญ สายอาชีพ มุมแนะนำอาชีพ ป้ายนิเทศข้อมูลการรับสมัครงาน
มุมที่ปรึกษา และมุมทดสอบ

วัตถุประสงค์ ในศูนย์แนะแนวอาชีพจัดให้มีโต๊ะทำงานของอาจารย์แนะแนว
และเก้าอี้สำหรับผู้มาใช้บริการ ป้ายนิเทศ ชั้นวางหนังสือต่าง ๆ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้จัด
ให้มีผู้รับผิดชอบงานแนะแนวโดยตรงจำนวน 1 คน

ผู้รับบริการ จำนวนนักศึกษาและผู้มาใช้บริการที่ศูนย์แนะแนวอาชีพโดยเฉลี่ย
วันละ 40 - 50 คน

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา

สถานที่ตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพ ตั้งอยู่ที่ถนนสุริยະประดิษฐ์ อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในบริเวณศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา อาณาบริเวณ
โดยรอบเป็นที่ตั้งของหน่วยราชการต่าง ๆ หลายหน่วยงาน เช่น ศาลากลาง โรงพยาบาล
โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล และอยู่ในตัวเมืองย่านชุมชนหนาแน่น

อาคารศูนย์แนะแนวอาชีพ เป็นห้องเอกเทศแต่อยู่ในอาคารอำนวยการของ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา ชั้นล่าง ขนาดของห้องประมาณ 8×12 เมตร

บริเวณศูนย์แนะแนวอาชีพ บริเวณภายนอกมีไม้กระถางประดับด้านอาคาร
อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด บริเวณภายใน การจัดสภาพภายในของ
ศูนย์แนะแนวอาชีพเน้นบรรยากาศร่มรื่น เรียบง่าย เพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้มาใช้
บริการ โดยผู้ให้บริการสามารถที่จะศึกษาข้อมูลได้ด้วยตนเองตามมุมต่าง ๆ เช่น มุมการ-
ศึกษาสายสามัญ สายอาชีพ มุมแนะนำอาชีพ ป้ายนิเทศ ข้อมูลการรับสมัครงาน
มุมที่ปรึกษาและมุมทดสอบ

วัสดุครุภัณฑ์ ในศูนย์แนะแนวอาชีพจัดให้มีโต๊ะทำงานของอาจารย์แนะแนว
โต๊ะเก้าอี้สำหรับผู้มาใช้บริการ ชั้นวางหนังสือต่าง ๆ ตู้แสดงผลงานนักศึกษา ที่วี
วิดีโอพร้อมเครื่องฉาย

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา
ได้จัดให้มีผู้รับผิดชอบงานแนะแนวโดยตรง จำนวน 1 คน

ผู้รับบริการ จำนวนนักศึกษาและผู้มาใช้บริการที่ศูนย์แนะแนวอาชีพโดยเฉลี่ย
วันละ 40 - 50 คน

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา

สถานที่ตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพ ตั้งอยู่ที่ถนนสุขประยูร ตำบลบางตีนเป็ด
อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในบริเวณศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิง-
เทรา ด้านหลังของอาคารอำนวยการศูนย์ อาณาบริเวณโดยรอบเป็นที่ตั้งของหน่วย-
ราชการของหน่วยปราบศัตรูพืช ป่าไม้จังหวัด อาคารพาณิชย์ ที่อยู่อาศัยของประชาชนจำนวนมาก

อาคารศูนย์แนะแนวอาชีพ เป็นอาคารเอกเทศโดยใช้อาคารวิชาชีพของ
ศูนย์การศึกษาณอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นศูนย์แนะแนวอาชีพขนาดของอาคาร
8.40 × 12.60 เมตร

บริเวณศูนย์แนะแนวอาชีพ บริเวณภายนอก จัดให้มีไม้ประดับรอบบริเวณภายใน
นอกตัวอาคารศูนย์แนะแนวอาชีพ บริเวณภายในของศูนย์แนะแนวอาชีพเน้นบรรยากาศร่มรื่น
เรียบง่าย เพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้มาใช้บริการ โดยผู้ให้บริการสามารถที่จะ
ศึกษาหาข้อมูลได้ด้วยตนเองตามมุมต่าง ๆ เช่น มุมการศึกษาสายสามัญ สายอาชีพ มุมแนะ-
นำอาชีพ บัญชีเอกสารข้อมูลการรับสมัครงาน มุมที่ปรึกษาและมุมทดสอบ

วัสดุครุภัณฑ์ ในศูนย์แนะแนวอาชีพจัดให้มีโต๊ะทำงานของอาจารย์แนะแนว
โต๊ะเก้าอี้สำหรับผู้มาใช้บริการ ชั้นวางหนังสือต่าง ๆ ตู้แสดงผลงานนักศึกษา ที่วี
วีดีโอพร้อมเครื่องฉาย

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ทางศูนย์การศึกษาณอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา
ได้จัดให้มีผู้รับผิดชอบงานแนะแนวโดยตรง จำนวน 1 คน

ผู้รับบริการ จำนวนนักศึกษาและผู้มาใช้บริการที่ศูนย์แนะแนวอาชีพโดยเฉลี่ย
วันละ 30 - 40 คน

ตอนที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แสดงไว้ในตาราง 2-4

ตาราง 2 ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหาร

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	5	100.00
1. เพศ		
ชาย	4	80.00
หญิง	1	20.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
40 - 50 ปี	4	80.00
51 - 60 ปี	1	20.00
3. วุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	3	60.00
ปริญญาโท	2	40.00

จากตาราง 2 ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารศูนย์การศึกษา-นอกโรงเรียนจังหวัด ที่ให้สัมภาษณ์ รวมทั้งสิ้น 5 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และเป็นเพศหญิงจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ช่วงอายุของผู้ให้สัมภาษณ์อยู่ระหว่าง 40 - 50 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และช่วงอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ด้านวุฒิทางการศึกษาของผู้ให้สัมภาษณ์ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

ตาราง 3 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์แนะแนว

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	5	100.00
1. เพศ		
ชาย	3	60.00
หญิง	2	40.00
2. อายุ		
20 - 30 ปี	1	20.00
31 - 40 ปี	3	60.00
41 - 60 ปี	1	20.00
3. วุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	3	60.00
ปริญญาโท	2	40.00

จากตาราง 3 อาจารย์แนะแนวอาชีพ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
ที่ได้สัมภาษณ์รวมทั้งสิ้น 5 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00
และเป็นเพศหญิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ช่วงอายุของผู้ให้สัมภาษณ์อยู่ระหว่างช่วงอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 1 คน
คิดเป็นร้อยละ 20.00 ช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00
และช่วงอายุ 40 - 50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ด้านวุฒิทางการศึกษาปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี
จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน
2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

ตาราง 4 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาวิชาชีพ

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	25	100.000
1. เพศ		
ชาย	8	32.00
หญิง	17	68.00
2. อายุ		
14 - 20 ปี	14	56.00
21 - 30 ปี	9	36.00
31 - 40 ปี	2	8.00
3. อาชีพ		
รับจ้าง	9	36.00
ช่างเสริมสวย	3	12.00
เกษตรกร	3	12.00
ช่างฝีมือ	1	4.00
นักศึกษา	5	20.00
ไม่มีอาชีพ	4	16.00
4. รายได้		
500 - 1,000 บาท	5	20.00
1,000 - 2,000 บาท	10	40.00
2,000 - 3,000 บาท	5	20.00
3,000 - 4,000 บาท	5	20.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
5. เรียนวิชาชีพ		
ช่างเสริมสวย	6	24.00
ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี	6	24.00
พิมพ์ดีด	5	20.00
ช่างยนต์	5	20.00
ช่างเชื่อมโลหะ	3	12.00
6. วุฒิทางการศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 4	1	4.00
ประถมศึกษาปีที่ 6	9	36.00
มัธยมศึกษาปีที่ 3	7	28.00
มัธยมศึกษาปีที่ 6	6	24.00
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	1	4.00
ปริญญาตรี	1	4.00

จากตาราง 4 ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาวิชาชีพ แยกเป็นเพศชายจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 และเป็นหญิง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 68.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ช่วงอายุของผู้ให้การสัมภาษณ์อยู่ระหว่างอายุ 14 - 20 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 56.00 ช่วงอายุ 21 - 30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 และช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00

อาชีพของผู้ให้การสัมภาษณ์ อาชีพรับจ้างจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 อาชีพช่างเสริมสวย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 อาชีพเกษตรกร จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 อาชีพช่างฝีมือ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 อาชีพนักศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และไม่มีอาชีพ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00

รายได้ของผู้ให้สัมภาษณ์ รายได้ระหว่าง 500 - 1,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 รายได้ระหว่าง 1,000 - 2,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รายได้ระหว่าง 2,000 - 3,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 รายได้ระหว่าง 3,000 - 4,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

วิชาชีพที่นักศึกษาจะมาเรียนให้สัมภาษณ์ ช่างเสริมสวย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 พิมพ์ดีด 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ช่างยนต์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ช่างเชื่อมโลหะ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00

วุฒิทางการศึกษาปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมีวุฒิทางการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวอาชีพเกี่ยวกับสภาพ การดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ ว่ามีการดำเนินงานหรือไม่มีการดำเนินงาน รายละเอียดปรากฏในตาราง 5 ดังต่อไปนี้

ตาราง 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพใน
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการวางแผน โดยแยก
พิจารณาเป็นรายข้อ

ข้อ คำถาม	กิจกรรมการจัดบริการแนะแนว	ผู้บริหาร		อาจารย์ แนะแนว	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1.	มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพหรือไม่	5	-	5	-
2.	มีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้หรือไม่	5	-	5	-
3.	มีการกำหนดแผนการแนะแนวอาชีพพร้อมกับฝ่ายอื่น ภายในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนหรือไม่	5	-	5	-
4.	มีการวางแผนร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่	5	-	5	-
5.	ได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพหรือไม่	5	-	5	-
6.	ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพได้มีการประสานแผน ระหว่างฝ่ายต่าง ๆ หรือไม่	5	-	5	-
7.	มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแผนหรือไม่	5	-	5	-

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ
ในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด โดยการพิจารณาเป็นรายข้อว่าในแต่ละข้อมี
การดำเนินงานตามแผนหรือไม่มีการดำเนินงานตามแผน ดังนี้

5.1 การกำหนดแผนปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพ ผู้บริหารและอาจารย์
แนะแนวทั้งหมดตอบว่ามีการกำหนดแผนปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพ โดยกำหนดเป็น
แผนประจำปี

5.2 การปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ผู้บริหาร และอาจารย์แนะแนวทั้งหมด
ตอบว่า มีการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ แต่ในบางกรณีจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน
เนื่องจากขาดยานพาหนะหรือไปแล้วไม่พบผู้มาใช้บริการต้องนัดหมายใหม่

5.3 การกำหนดแผนการแนะแนวอาชีพพร้อมกับฝ่ายอื่นภายในศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัด ผู้บริหาร และอาจารย์แนะแนวทั้งหมดตอบว่า มีการกำหนดแผน
การแนะแนวอาชีพพร้อมกับฝ่ายอื่น ได้แก่ ฝ่ายการศึกษาสายสามัญ ฝ่ายการศึกษาทักษะ
อาชีพ ฝ่ายแผนงาน ฝ่ายบริหาร และฝ่ายทะเบียน

5.4 การวางแผนร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร และอาจารย์
แนะแนวทั้งหมด ตอบว่ามีการวางแผนร่วมกับหน่วยงานอื่น ได้แก่ แรงงานจังหวัด
สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท โรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา เทศบาล
พัฒนาการจังหวัด ประมง วิทยาลัยเทคนิค และภาคเอกชน

5.5 การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนว
ทั้งหมดตอบว่า มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพ โดยจัดทำเป็นรายเดือน และ
รายปี

5.6 การดำเนินงานแนะแนวอาชีพได้มีการประสานแผนการแนะแนวอาชีพ
ร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ ผู้บริหาร และอาจารย์แนะแนวทั้งหมดตอบว่า มีการประสานแผน
กับฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้คือ ฝ่ายการศึกษาสามัญ ฝ่ายการศึกษาทักษะอาชีพ และฝ่ายบริหาร

5.7 ปัญหาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแผน ผู้บริหาร และ
อาจารย์แนะแนวทั้งหมด ตอบว่ามีปัญหาคือ ขาดบุคลากร ขาดยานพาหนะ และ
ขาดสื่อต่าง ๆ

ตาราง 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบุคลากร โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ข้อ คำถาม	กิจกรรมการจัดบริการแนะแนว	ผู้บริหาร		อาจารย์ แนะแนว	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1.	บุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพมีวุฒิทางการแนะแนวอาชีพหรือไม่	3	2	2	3
2.	มีบุคลากรจากฝ่ายต่าง ๆ ภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ร่วมให้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่	5	-	5	-
3.	มีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นร่วมให้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่	5	-	4	1
4.	มีการคัดเลือกอาจารย์เพื่อรับผิดชอบงานแนะแนวอาชีพด้วยหรือไม่	2	3	4	1
5.	บุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพมีจำนวนเพียงพอหรือไม่	3	2	2	3
6.	ท่านมีปัญหาเรื่องจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานแนะแนวอาชีพหรือไม่	5	-	5	-
7.	ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรแนะแนวอาชีพมีหรือไม่	5	-	5	-

จากตาราง 6 พบว่าสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบุคลากร โดยพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

6.1 บุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพมีวุฒิทางการแนะแนวอาชีพหรือไม่
ผู้บริหาร 5 คน ตอบว่า บุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวมีวุฒิทางการแนะแนว 3 คน ตอบว่าไม่มีวุฒิทางการแนะแนว 2 คน และอาจารย์แนะแนวอาชีพตอบว่า มีวุฒิทางการแนะแนวอาชีพ 2 คน ตอบว่าไม่มีวุฒิทางการแนะแนว 3 คน

6.2 มีบุคลากรจากฝ่ายต่าง ๆ ภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ร่วมให้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวทั้งหมดตอบว่า มีบุคลากรจากฝ่ายต่าง ๆ ให้บริการแนะแนวอาชีพคือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายสายสามัญ และฝ่ายวิชาชีพ

6.3 มีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นร่วมให้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่ ผู้บริหาร 5 คน ตอบว่า มีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นร่วมให้บริการคือ โรงเรียนมัธยมศึกษา และพัฒนาการจังหวัด อาจารย์แนะแนว 5 คน ตอบว่า มีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นให้ความร่วมมือให้บริการแนะแนวอาชีพ 4 คน คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา พัฒนาการจังหวัด และเจ้าหน้าที่สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท และอาจารย์แนะแนวอีก 1 คน ตอบว่า ไม่มีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นร่วมให้บริการแนะแนวอาชีพ

6.4 มีการคัดเลือกอาจารย์เพื่อรับผิดชอบงานแนะแนวอาชีพหรือไม่ ผู้บริหาร 5 คน ตอบว่า มีการคัดเลือกอาจารย์แนะแนว 2 คน โดยพิจารณาจากวุฒิทางการศึกษา และความเหมาะสม 3 คน ตอบว่า ไม่มีการคัดเลือกอาจารย์แนะแนวเพราะว่าย้ายมาใหม่ และอาจารย์แนะแนว 5 คน ตอบว่ามีการคัดเลือกอาจารย์แนะแนว 4 คน ทั้งนี้ โดยการสมัครใจมารับหน้าที่แนะแนว 1 คน ตอบว่าไม่มีการคัดเลือกอาจารย์แนะแนว เพราะผู้บริหารมอบหมายให้ไปอบรมและมารับหน้าที่แนะแนว

6.5 บุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพมีจำนวนเพียงพอหรือไม่ ผู้บริหาร 5 คน ตอบว่า บุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพเพียงพอ 3 คน โดยให้เหตุผลว่า ได้มอบหมายให้รับผิดชอบงานแนะแนวอย่างเดียวไม่ต้องไปปฏิบัติงานหน้าที่อื่นอีก 2 คน ตอบว่าบุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพไม่เพียงพอโดยให้เหตุผลว่า ถ้าอาจารย์แนะแนวออกไปปฏิบัติงานข้างนอกจะไม่มีผู้ปฏิบัติงานประจำ และอาจารย์แนะนำ 5 คน ตอบว่า บุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพเพียงพอ 2 คน โดยให้เหตุผลว่า รับผิดชอบงานแนะแนวอาชีพไม่เพียงพอ เพราะจะต้องรับผิดชอบงานอื่น ๆ ภายในศูนย์อีก

6.6 ท่านมีปัญหาเรื่องจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานแนะแนวอาชีพหรือไม่ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวทั้งหมด ตอบว่ามีปัญหาจำนวนบุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพ เพราะทุกแห่งมีจำนวนบุคลากรแนะแนวจำนวน 1 คน ไม่เพียงพอกับงานที่รับผิดชอบ

6.7 ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรแนะแนวอาชีพมีหรือไม่ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวทั้งหมดตอบว่า มีปัญหาคือ อาจารย์แนะแนวไม่มีวุฒิทางการแนะแนวโดยตรง และมีการเปลี่ยนตัวอาจารย์ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบงานแนะแนวน้อย

ตาราง 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านงบประมาณ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ข้อ คำถาม	กิจกรรมการจัดบริการแนะแนว	ผู้บริหาร		อาจารย์แนะแนว	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1.	ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพได้รับงบประมาณเฉพาะหรือไม่	-	5	-	5
2.	งบประมาณที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจัดสรรให้ใช้ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพเพียงพอหรือไม่	-	5	1	4
3.	ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพได้รับงบประมาณจากหน่วยงานอื่นหรือไม่	3	2	3	2
4.	ในกรณีที่ขาดงบประมาณในการพัฒนาศูนย์แนะแนวอาชีพ ท่านมีแนวทางในการแก้ไขหรือไม่	5	-	5	-
5.	ท่านมีการหางบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานการจัดบริการแนะแนวอาชีพหรือไม่	5	-	3	2
6.	ท่านเคยได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานต่างประเทศหรือไม่	-	5	-	5
7.	ปัญหาการบริหารงานงบประมาณมีหรือไม่	3	2	3	2

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์แนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านงบประมาณ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้

7.1 ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพได้รับงบประมาณเฉพาะหรือไม่ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวทั้งหมดตอบว่าไม่ได้รับงบประมาณเฉพาะแต่ทางศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดให้ใช้เงินงบบริหารการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษาโรงเรียนจังหวัด

7.2 งบประมาณที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจัดสรรให้ใช้ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพเพียงพอหรือไม่ ผู้บริหาร 5 คน ตอบว่า งบประมาณที่จัดสรรให้ใช้ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพไม่เพียงพอ เพราะว่างบประมาณที่ได้รับน้อย อาจารย์แนะแนว 5 คน ตอบว่า งบประมาณที่จัดสรรให้ใช้ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพไม่เพียงพอ 4 คน เพราะว่างบประมาณที่ได้รับน้อย

7.3 ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพได้รับงบประมาณจากหน่วยงานอื่นหรือไม่ ผู้บริหาร 5 คน ตอบว่า ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพได้รับงบประมาณจากหน่วยงานอื่น 3 คน โดยได้รับจากภาคเอกชนและศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และอีก 2 คน ตอบว่า ไม่ได้รับงบประมาณจากหน่วยงานอื่น อาจารย์แนะแนว 5 คน ตอบว่าในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพได้รับงบประมาณจากหน่วยงานอื่น 3 คน โดยได้รับจากภาคเอกชนบริจาคและอีก 2 คน ตอบว่าไม่ได้รับงบประมาณจากหน่วยงานอื่น

7.4 ในกรณีที่ขาดงบประมาณในการพัฒนาศูนย์แนะแนวอาชีพท่านมีแนวทางแก้ไขหรือไม่ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวทั้งหมดตอบว่า มีแนวทางแก้ไขโดยการอาศัยเงินบำรุงการศึกษาสายอาชีพ หาผู้บริจาคขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น และประสานงานกับศูนย์วัฒนธรรม

7.5 ท่านมีการหางบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานการจัดบริการแนะแนวอาชีพหรือไม่ ผู้บริหาร 5 คน ตอบว่า มีงบประมาณสนับสนุนโดยได้จากเงินบำรุงการศึกษาสายอาชีพและประสานงานกับภาคเอกชน อาจารย์แนะแนว 5 คน ตอบว่า มีงบประมาณสนับสนุน 3 คน โดยการประสานงานกับหน่วยงานเอกชนและได้ประสานงานกับศูนย์วัฒนธรรม อีก 2 คน ตอบว่าไม่มีงบประมาณสนับสนุน

7.6 เคยได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานต่างประเทศหรือไม่ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวทั้งหมดตอบว่า ไม่เคยได้รับเงินทุนสนับสนุนจากต่างประเทศ

7.7 ปัญหาการบริหารงานงบประมาณมีหรือไม่ ผู้บริหาร 5 คน ตอบว่า มีปัญหาการบริหารงานงบประมาณ 3 คน โดยให้เขาคุณแล้วว่าไม่มีงบประมาณใช้ได้ตลอดปีอย่าง

ต่อเนื่อง อีก 2 คน ตอบว่าไม่มีปัญหาการบริหารงบประมาณ อาจารย์แนะแนว 5 คน
ตอบว่ามีปัญหาการบริหารงบประมาณ 3 คน โดยให้เขาดูแล้วว่าไม่มีงบประมาณใช้อย่าง
ต่อเนื่องตลอดปี และอีก 2 คน ตอบว่าไม่มีปัญหาการบริหารงบประมาณ

ตาราง 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการดำเนินงาน โดยแยกพิจารณา
เป็นรายข้อ

ข้อ คำถาม	กิจกรรมการจัดบริการแนะแนว	ผู้บริหาร		อาจารย์ แนะแนว	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1.	มีการเตรียมข้อมูลเพื่อการบริการแนะแนวอาชีพหรือไม่	5	-	5	-
2.	ได้จัดให้มีบริการสำรวจข้อมูลส่วนตัวของผู้รับบริการ แนะแนวอาชีพหรือไม่	4	1	4	1
3.	ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพท่านจัดให้มีบริการ ข่าวสารข้อมูลหรือไม่	5	-	5	-
4.	ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพท่านจัดให้มีบริการ ให้คำปรึกษาหรือไม่	5	-	5	-
5.	ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพท่านจัดให้มีบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการตัดสินใจเลือกอาชีพเองหรือไม่	5	-	5	-
6.	ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพท่านจัดให้มีบริการติดตาม ประเมินผลหรือไม่	4	1	4	1
7.	จัดให้มีสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อช่วยในการแนะแนว- อาชีพหรือไม่	5	-	5	-

จากตาราง 8 พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ
ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการดำเนินงานโดยพิจารณาเป็นรายข้อ
ปรากฏผลดังนี้

8.1 มีการเตรียมข้อมูลเพื่อการบริการแนะแนวอาชีพหรือไม่ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวทั้งหมด ตอบว่ามีการเตรียมข้อมูลเพื่อการบริการแนะแนวอาชีพโดยจัดให้มีการสำรวจข้อมูลด้านอาชีพให้บริการแนะแนวอาชีพ สำรวจแหล่งประกอบการ แหล่ง-ตลาดแรงงาน

8.2 ได้จัดให้มีบริการสำรวจข้อมูลส่วนตัวของผู้รับบริการแนะแนวอาชีพหรือไม่ ผู้บริหาร 5 คน ตอบว่าได้จัดให้มีบริการสำรวจข้อมูลส่วนตัว 4 คน โดยการจัดทำแฟ้มประวัติของผู้มาใช้บริการ 1 คนตอบว่าไม่ได้จัดให้มีบริการสำรวจข้อมูลส่วนตัวของผู้มารับบริการแนะแนวอาชีพ และอาจารย์แนะแนว 5 คน ตอบว่าได้จัดให้มีบริการสำรวจข้อมูลส่วนตัว 4 คน โดยการจัดทำแฟ้มประวัติของผู้มาใช้บริการ 1 คน ตอบว่าไม่ได้จัดให้มีบริการสำรวจข้อมูลส่วนตัว 4 คน โดยการจัดทำแฟ้มประวัติของผู้มาใช้

8.3 ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพจัดให้มีบริการข่าวสารข้อมูลหรือไม่ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวทั้งหมดตอบว่า มีการจัดให้มีบริการข่าวสารข้อมูลโดยจัดในรูปแบบหน่วยโสตทัศนศึกษาเคลื่อนที่ แจกแผ่นพับ แผ่นปลิว โปสเตอร์แนะแนวอาชีพ

8.4 ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ท่านจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาหรือไม่ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวทั้งหมดตอบว่า มีบริการให้คำปรึกษาโดยการจัดตอบจดหมายส่วนตัว ปรึกษาส่วนตัว และเป็นรายการกลุ่ม

8.5 ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ท่านจัดให้มีบริการเพื่อให้ผู้รับบริการตัดสินใจเลือกอาชีพเองหรือไม่ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวทั้งหมดตอบว่าได้จัดบริการตัดสินใจให้นักศึกษาเลือกเอง โดยการพาทัวร์อาชีพแล้วให้นักศึกษาตัดสินใจเข้าสู่อาชีพเอง

8.6 ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพท่านจัดให้มีบริการติดตามประเมินผลหรือไม่ ผู้บริหาร 5 คน ตอบว่ามีการติดตามผล 4 คน โดยการส่งแบบสอบถามและส่งจดหมายส่วนตัว อีก 1 คน ตอบว่าไม่มีบริการติดตามผล

8.7 จัดให้มีสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อช่วยในการแนะแนวอาชีพหรือไม่ ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวทั้งหมดตอบว่ามีการจัดให้มีสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อช่วยในการแนะแนวอาชีพได้แก่ คู่มืออาชีพต่าง ๆ วัสดุโสตทัศนศึกษา แผนภูมิวิชาชีพ แผ่นปลิว แผ่นพับ และโปสเตอร์วิชาชีพ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพด้านต่างๆ
ดังปรากฏในตาราง 9 - 13

ตาราง 9 ความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาชีพเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพใน
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านข้อมูล โดยแยกการพิจารณา
เป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	กิจกรรมการให้บริการแนะแนวอาชีพ	N = 25 นักศึกษาวิชาชีพ	
		ตอบรับ	ตอบปฏิเสธ
1.	ท่านทราบว่า มีศูนย์แนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัดหรือไม่	25	-
2.	ท่านเคยใช้บริการของศูนย์แนะแนวอาชีพหรือไม่	19	6
3.	ท่านคิดว่าทางศูนย์แนะแนวอาชีพมีข้อมูลที่จำเป็น พอเพียงหรือไม่	15	10
4.	ท่านได้รับประโยชน์จากศูนย์แนะแนวอาชีพมากหรือไม่	25	-
5.	ทางศูนย์แนะแนวอาชีพช่วยแก้ปัญหาให้ท่านหรือไม่	15	10

จากตาราง 9 พบว่า สภาพการดำเนินงานการให้บริการแนะแนวอาชีพ
ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านข้อมูล โดยพิจารณาเป็นรายชื่อ ปรากฏผล
ดังนี้

9.1 ท่านทราบว่า มีศูนย์แนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
หรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมดจำนวน 25 คน ตอบว่าทราบ โดยการทราบจากเพื่อน
จำนวน 10 คน ครูประจำกลุ่มจำนวน 6 คน ญาติ จำนวน 3 คน และจากการ
ประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จำนวน 6 คน

9.2 ท่านเคยใช้บริการของศูนย์แนะแนวอาชีพหรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพ
จำนวน 25 คน ตอบว่าเคยใช้บริการศูนย์แนะแนวอาชีพ 19 คน โดยใช้บริการคู่มือ
เทปวิชาชีพ จำนวน 11 คน ยืมคู่มือวิชาชีพต่าง ๆ จำนวน 8 คน และนักศึกษาวิชาชีพ
6 คน ตอบว่าไม่เคยใช้บริการศูนย์แนะแนวอาชีพเนื่องจากไม่มีเวลา

9.3 ท่านคิดว่าทางศูนย์แนะแนวอาชีพมีข้อมูลที่จำเป็นพอเพียงหรือไม่
นักศึกษาวิชาชีพจำนวน 25 คน ตอบว่ามีข้อมูลพอเพียง จำนวน 15 คน โดยมีคู่มือ
วิชาชีพต่าง ๆ ให้เลือกศึกษาได้ตามความสนใจ และนักศึกษาวิชาชีพจำนวน 10 คน
ตอบว่าข้อมูลที่จำเป็นไม่พอเพียง โดยเฉพาะคู่มือวิชาชีพบางอย่างไม่มี เช่น ช่างเชื่อม

9.4 ท่านได้รับประโยชน์จากศูนย์แนะแนวอาชีพมากหรือไม่ นักศึกษา
วิชาชีพทั้งหมดจำนวน 25 คน ตอบว่าได้รับประโยชน์มาก ทำให้ได้รับความรู้เพิ่มเติม
และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนวิชาชีพไปสมัครงานได้

9.5 ทางศูนย์แนะแนวอาชีพช่วยแก้ปัญหาให้ท่านหรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพ
จำนวน 25 คน ตอบว่า ทางศูนย์แนะแนวอาชีพช่วยแก้ปัญหาให้จำนวน 15 คน โดย
บอกว่าทางศูนย์แนะแนวอาชีพหางานให้ทำหลังเรียนจบวิชาชีพแล้ว และนักศึกษา
วิชาชีพจำนวน 10 คน ตอบว่า ศูนย์แนะแนวอาชีพช่วยแก้ปัญหาให้น้อย

ตาราง 10 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพใน
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการให้บริการ โดยแยก
พิจารณาเป็นรายข้อ

ข้อ คำถาม	กิจกรรมการให้บริการแนะแนวอาชีพ	N = 25 นักศึกษาวิชาชีพ	
		ตอบรับ	ตอบปฏิเสธ
1.	เวลาที่เปิดบริการแนะแนวอาชีพมีความเหมาะสมหรือไม่	25	-
2.	ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีการให้บริการข่าวสารข้อมูล ด้านอาชีพหรือไม่	25	-
3.	ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีการให้บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ หรือไม่	21	4
4.	ในศูนย์แนะแนวอาชีพ มีการให้บริการตัดสินใจด้านอาชีพ หรือไม่	20	5
5.	ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีการติดตามผลด้านอาชีพหรือไม่	20	5

จากตาราง 10 พบว่า สภาพการดำเนินงานการให้บริการแนะแนวอาชีพใน
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการให้บริการโดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏ
ผลดังนี้

10.1 เวลาที่เปิดบริการแนะแนวอาชีพมีความเหมาะสมหรือไม่ นักศึกษาทั้งหมด
จำนวน 25 คน ตอบว่าเหมาะสมโดยให้เหตุผลว่าศูนย์แนะแนวอาชีพเปิดเวลาราชการ
และตรงเวลาที่ว่าง

10.2 ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีการให้บริการข่าวสารข้อมูลด้านอาชีพหรือไม่
นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมดตอบว่ามี โดยการจัดป้ายนิเทศ ข้อมูลแหล่งรับสมัครงาน เอกสาร
แผ่นปลิว คู่มือวิชาชีพต่าง ๆ

10.3 ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีการให้บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพหรือไม่
นักศึกษาวิชาชีพ 21 คน ตอบว่า ครูให้คำปรึกษาด้านอาชีพสำหรับนักเรียนที่จะเรียนและ

ให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาชีพตามความสมัครใจเอง นักศึกษาวิชาชีพ 4 คน ตอบว่าไม่มี
การบริหารให้คำปรึกษาเป็นการตัดสินใจเองก่อนมาเรียน

10.4 ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีการให้บริการการตัดสินใจด้านอาชีพหรือไม่
นักศึกษาระดับวิชาชีพ 20 คน ตอบว่ามีบริการการตัดสินใจด้านอาชีพโดยทางศูนย์แนะแนวอาชีพ
ได้จัดให้คู่มือวิชาชีพต่าง ๆ พาทัวร์อาชีพจากแหล่งอาชีพต่าง ๆ แล้วให้นักศึกษาสำรวจ
ความพร้อมของตนเอง แล้วตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพเอง นักศึกษาระดับวิชาชีพ 4 คน ตอบว่า
ไม่มี

10.5 ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีการติดตามผลด้านอาชีพหรือไม่ นักศึกษา
วิชาชีพ 20 คน ตอบว่ามีการติดตามผล โดยการที่อาจารย์ออกไปเยี่ยม ไปชักถาม
ใช้แบบสอบถาม ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดออกไปชักถามยังสถานประกอบการ
ชักถามผู้เรียน และนักศึกษาระดับวิชาชีพ 5 คน ตอบว่าไม่มีการติดตามผล

ตาราง 11 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับวิชาชีพเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพใน
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านเครื่องมือในการให้บริการ
โดยแยกพิจารณาเป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	กิจกรรมการให้บริการแนะแนวอาชีพ	N = 25 นักศึกษาระดับวิชาชีพ	
		ตอบรับ	ตอบปฏิเสธ
1.	ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลของผู้ มาใช้บริการหรือไม่	25	-
2.	ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีสื่อต่าง ๆ เช่น วีซีดี สไลด์ เรื่องของอาชีพเพื่อประกอบการตัดสินใจหรือไม่	25	-
3.	การให้บริการด้านสื่อมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอดเวลาหรือไม่	25	-
4.	สื่อที่ใช้ในศูนย์แนะแนวอาชีพผู้ใช้บริการสามารถใช้ได้ด้วย ตนเองหรือไม่	25	-
5.	สื่อเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวมีเพียงพอ หรือไม่	20	5

จากตาราง 11 พบว่าสภาพการดำเนินงานการให้บริการแนะแนวอาชีพ
ในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านเครื่องมือในการให้บริการ โดยพิจารณาเป็น
รายข้อในแต่ละข้อปรากฏผลดังนี้

11.1 ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลของผู้มาใช้บริการหรือไม่
นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมด 25 คน ตอบว่ามี โดยการกรอกข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้มาใช้บริการ
และข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการมาใช้บริการวิชาชีพ

11.2 ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีสื่อต่าง ๆ เช่น วีดีโอ สไลด์ เรื่องของอาชีพ
เพื่อประกอบการตัดสินใจหรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมด 25 คน ตอบว่ามีสื่อ วีดีโอ-
วิชาชีพให้ดู แต่การดูต้องมาเป็นหมู่คณะและอาจารย์แนะแนวจะเป็นผู้เปิดให้ดู เมื่อดูเสร็จ
อาจารย์ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิชาชีพต่าง ๆ ที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดดำเนิน-
การเปิดบริการว่ามีวิชาอะไรบ้างพร้อมให้ข้อมูลรายละเอียดวิชาต่าง ๆ กับนักศึกษา

11.3 การให้บริการด้านสื่อมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอดเวลาหรือไม่ นักศึกษา
วิชาชีพทั้งหมด 25 คน ตอบว่ามีบริการสื่อตลอดเวลาคือ คู่มือวิชาชีพต่าง ๆ หนังสืออ่าน
ประกอบจะใช้ได้ตลอดเวลา แต่พวกวีดีโอวิชาชีพจะต้องเป็นเวลา และมีอาจารย์เป็นผู้
ควบคุม

11.4 สื่อที่ใช้ในศูนย์แนะแนวอาชีพผู้ให้บริการสามารถใช้ได้ด้วยตนเองหรือไม่
นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมด 25 คน ตอบว่าสื่อที่ใช้ได้ด้วยตนเองคือ พวกคู่มือวิชาชีพ สื่อแผ่นลิ
หนังสืออ่านประกอบ ส่วนวีดีโอ สไลด์ จะใช้ต่อเมื่อมีอาจารย์ควบคุม

11.5 สื่อเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวมีเพียงพอหรือไม่
นักศึกษาวิชาชีพ 20 คน ตอบว่าเพียงพอ เพราะมีวิชาชีพที่สนใจเพียงพอกับความต้องการ
ส่วนนักศึกษาวิชาชีพ 5 คน ตอบว่า ไม่เพียงพอเพราะว่าวิชาชีพเฉพาะบางอย่างไม่มี
เช่น ช่างเชื่อม

ตาราง 12 ความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาชีพเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพใน
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบุคลากร โดยแยกพิจารณาเป็น
รายชื่อ

ข้อ คำถาม	กิจกรรมการให้บริการแนะแนวอาชีพ	N = 25 นักศึกษาวิชาชีพ	
		ตอบรับ	ตอบปฏิเสธ
1.	มีเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกในการใช้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่	25	
2.	จำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการแนะแนวอาชีพมีเพียงพอหรือไม่	23	2
3.	เจ้าหน้าที่ให้ความเป็นกันเองหรือไม่	25	-
4.	เจ้าหน้าที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการให้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่	25	-
5.	เจ้าหน้าที่ได้นำผลงานของนักศึกษาที่ประสบความสำเร็จในงานอาชีพมาเป็นตัวอย่างหรือไม่	16	9

จากตาราง 12 พบว่า สภาพการดำเนินงานการให้บริการแนะแนวอาชีพ
ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบุคลากร โดยพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏผล
ดังนี้

12.1 มีเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกในการมาใช้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่
นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมด 25 คน ตอบว่ามีเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกในการใช้บริการแนะแนว
อาชีพด้วยการให้ความสนใจ ชี้แนะข้อมูล ชี้แนะการมาใช้บริการ

12.2 จำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการแนะแนวอาชีพมีเพียงพอหรือไม่ นักศึกษา
วิชาชีพ 23 คน ตอบว่าเพียงพอ โดยมีเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกในการให้บริการตลอด
ทุกครั้งที่มาใช้บริการ นักศึกษาวิชาชีพ 2 คน ตอบว่าไม่เพียงพอ

12.3 เจ้าหน้าที่ให้ความเป็นกันเองหรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมด 25 คน
ตอบว่าเจ้าหน้าที่ให้ความเป็นกันเอง โดยการทักทายกับผู้มาใช้บริการทุกคนที่เข้ามาขอ

ใช้บริการพูดคุยอย่างเป็นกันเอง

12.4 เจ้าหน้าที่ที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการให้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมด 25 คน ตอบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีบุคลิกภาพเหมาะสม แต่งตัวเรียบร้อย พูดจาดี พึงซัก กริยามารยาทดี พร้อมทั้งให้ความเป็นกันเองดีในการให้บริการกับ นักศึกษาที่มาขอใช้บริการ

12.5 เจ้าหน้าที่ได้นำผลงานของนักศึกษาที่ประสบความสำเร็จในงานอาชีพ มาเป็นตัวอย่างหรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพ 16 คน ตอบว่าเจ้าหน้าที่ได้นำผลงานของนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในงานอาชีพมาเป็นตัวอย่าง โดยการนำประวัติและผลงานมาโชว์ ให้นักศึกษาได้รู้ นักศึกษาวิชาชีพ 9 คน ตอบว่าไม่มีผลงานของนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ในงานอาชีพมาเป็นตัวอย่าง

ตาราง 13 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่เกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพใน

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านสถานที่ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ข้อ คำถาม	กิจกรรมการให้บริการแนะแนวอาชีพ	N = 25 นักศึกษาวิชาชีพ	
		ตอบรับ	ตอบปฏิเสธ
1.	ศูนย์แนะแนวอาชีพมีอาคารเป็นเอกเทศหรือไม่	25	-
2.	ศูนย์แนะแนวอาชีพมีห้องสำหรับการให้คำปรึกษาเฉพาะหรือไม่	23	2
3.	สถานที่ของศูนย์แนะแนวอาชีพมีความสะดวกในการมาใช้ บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่	25	-
4.	สถานที่ของศูนย์แนะแนวอาชีพมีลักษณะร่มรื่น น่าเข้าไปใช้ บริการหรือไม่	25	-
5.	ในห้องแนะแนวมีแผนภูมิแสดงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับ อาชีพหรือไม่	25	-

จากตาราง 13 พบว่า สภาพการดำเนินงานการให้บริการแนะแนวอาชีพ
ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านสถานที่ โดยพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้

13.1 ศูนย์แนะแนวอาชีพมีอาคารเป็นเอกเทศหรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมด 25 คน ตอบว่ามีอาคารเป็นเอกเทศ โดยยึดว่ามีห้องแนะแนวอาชีพเฉพาะอย่างแยกมาเป็นห้องเฉพาะไม่รวมกับฝ่ายอื่น ๆ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

13.2 ศูนย์แนะแนวอาชีพมีห้องสำหรับการให้คำปรึกษาเฉพาะหรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพ 23 คน ตอบว่ามีห้องสำหรับการให้คำปรึกษาเฉพาะในศูนย์แนะแนวอาชีพได้จัดห้องทำงานของอาจารย์แนะแนวอาชีพเป็นห้องให้คำปรึกษา นักศึกษาวิชาชีพ 2 คน ตอบว่าไม่มี

13.3 สถานที่ของศูนย์แนะแนวอาชีพมีความสะดวกในการมาใช้บริการแนะแนวหรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมดตอบว่ามีความสะดวกในการมาใช้บริการ เพราะมีอาคารและห้องแนะแนวอาชีพแยกต่างหาก ไม่รวมกับฝ่ายต่าง ๆ ภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

13.4 สถานที่ของศูนย์แนะแนวอาชีพมีลักษณะร่มรื่นน่าเข้าไปใช้บริการหรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมด 25 คน ตอบว่ามีสถานที่มีลักษณะร่มรื่น น่าเข้าไปใช้บริการ เพราะมีไม้ดอกไม้ประดับจัดตกแต่งให้เกิดความสวยงามและให้ความร่มรื่นในการเข้าไปใช้บริการ

13.5 ในห้องแนะแนวอาชีพมีแผนภูมิแสดงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพหรือไม่ นักศึกษาวิชาชีพทั้งหมด 25 คน ตอบว่ามีแผนภูมิแสดงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพ

ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวอาชีพ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวอาชีพทั้งหมดว่ามีปัญหาอุปสรรคอย่างไรในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการจัดบริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสรุปได้ดังนี้

1. ไม่มีงบประมาณโดยตรงในงานแนะแนวอาชีพ จึงเป็นปัญหาในด้านการดำเนินงานจัดบริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
2. ขาดบุคลากรแนะแนวที่สำเร็จการศึกษาด้านแนะแนวโดยเฉพาะ อาจารย์ไม่มีวุฒิทางการแนะแนวโดยตรง ส่วนใหญ่จะใช้บุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดไปเข้ารับการอบรมระยะสั้น แล้วมารับผิดชอบงานแนะแนวอาชีพ

3. ขาดยานพาหนะ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดต้องรับผิดชอบงานโครงการหลายอย่าง มีรถยนต์จำกัด บางครั้งมีการกำหนดแผนไว้จะต้องออกไปประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรมการให้บริการแนะแนวอาชีพภายนอกศูนย์ฯ ไม่มีรถยนต์ไป

4. ขาดวัสดุครุภัณฑ์ สื่อต่าง ๆ เนื่องจากไม่มีงบประมาณโดยเฉพาะในงานแนะแนวอาชีพ

ข้อเสนอแนะ ทั้งผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวอาชีพทั้งหมดให้ความเห็นว่า

1. กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณสำหรับงานแนะแนวโดยเฉพาะด้วย

2. กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรบรรจุอาจารย์แนะแนวที่มีวุฒิทางการแนะแนวให้ด้วย

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการให้บริการในการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
2. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงาน จัดบริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ตลอดจนปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะในการจัดบริการแนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดบริการแนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้บริหารอาจารย์แนะแนวอาชีพและนักศึกษาวิชาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์แนะแนวดีเด่น แยกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่, ชัยภูมิ, นนทบุรี, นราธิวาส และฉะเชิงเทรา
2. นักศึกษาวิชาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่ ชัยภูมิ นนทบุรี นราธิวาส และฉะเชิงเทรา

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวอาชีพ และ นักศึกษาวิชาชีพมาใช้บริการวิชาชีพจากศูนย์แนะแนวดีเด่นทั้ง 5 แห่ง โดยได้จากวิธีการสุ่ม

แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนรวมทั้งสิ้น 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ 2 ฉบับ คือ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวในการดำเนินการศูนย์แนะแนวอาชีพ 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์นักศึกษาวิชาชีพเกี่ยวกับการใช้บริการแนะแนวอาชีพ 1 ฉบับ

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการจัดบริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครปฐมเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านการดำเนินงาน พร้อมด้วยปัญหาและอุปสรรคและความต้องการ

แบบสัมภาษณ์นักศึกษาประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านข้อมูล ด้านการให้บริการ ด้านเครื่องมือในการให้บริการ ด้านบุคลากร และด้านสถานที่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทั้ง 5 แห่งด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการให้บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านการดำเนินงาน จำนวน 10 คน

2. ใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นนักศึกษาวิชาชีพเกี่ยวกับการรับบริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในด้านข้อมูล ด้านการให้บริการ ด้านเครื่องมือในการให้บริการ ด้านบุคลากร และด้านสถานที่ จำนวน 25 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดกระทำดังนี้

1. ข้อมูลตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของศูนย์แนะแนวอาชีพ ทั้ง 5 จังหวัด ในด้านสถานที่ตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพ วัสดุครุภัณฑ์ การจัดมุมที่ปรึกษา การจัดมุมทดสอบ และจำนวนนักศึกษาที่มาใช้บริการ
2. ข้อมูลตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว อาชีพ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดในด้านการวางแผน บุคลากร งบประมาณ และการดำเนินงานเป็นการสัมภาษณ์ พร้อมให้เหตุผล
3. ข้อมูลตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาวชิชาชีพเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในด้านข้อมูล ด้านการให้บริการ ด้านเครื่องมือในการให้บริการ ด้านบุคลากร และด้านสถานที่เป็นแบบสัมภาษณ์และให้เหตุผล
4. ข้อมูลตอนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรค ความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวอาชีพเป็นคำถามปลายเปิด

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ได้นำเสนอในด้านสภาพทั่วไปของศูนย์แนะแนวอาชีพ ทั้ง 5 จังหวัด การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวอาชีพเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด การวิเคราะห์ความคิดเห็นนักศึกษาวชิชาชีพเกี่ยวกับการให้บริการของศูนย์แนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และการวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรค ความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร และอาจารย์แนะแนวอาชีพ

1. สรุปผลการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์แนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

1.1 สถานที่ตั้งศูนย์แนะแนว จำนวน 5 แห่ง ตั้งอยู่ในบริเวณศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัด ทั้ง 5 แห่ง โดยตั้งอยู่ปากทางเข้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
2 แห่ง อยู่ในอาคารสำนักงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 2 แห่ง ซึ่งก็อยู่ชั้นล่างของ
อาคารสำนักงานของศูนย์ฯ จัดเป็นห้องเฉพาะเป็นส่วนหนึ่งของห้องแนะแนว และอีก 1 แห่ง อยู่
ภายในบริเวณศูนย์ฯ ตั้งอยู่หลังอาคารสำนักงานศูนย์เป็นอาคารโรงฝึกงาน

1.2 อาคารของศูนย์แนะแนวอาชีพ จำนวน 5 แห่ง เป็นอาคารเอกเทศ
3 แห่ง ไม่เป็นอาคารเอกเทศ 2 แห่ง โดยจัดเป็นห้องเฉพาะอยู่ในอาคารสำนักงานของศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ขนาดและตัวอาคารขึ้นอยู่กับความพร้อมของศูนย์การศึกษานอก
โรงเรียนจังหวัด ซึ่งมีขนาดไม่เท่ากัน และไม่เหมือนกันทั้ง 5 แห่ง

1.3 ลักษณะโดยรอบบริเวณศูนย์แนะแนวอาชีพทั้ง 5 แห่ง ไม่เหมือนกัน
ขนาดพื้นที่ไม่เท่ากัน โดยมีอาคารเป็นเอกเทศ 3 แห่ง มีพื้นที่บริเวณรอบตัวอาคารสามารถ
จัดบริเวณ ตกแต่งไม้ดอกไม้ประดับรอบนอกได้ โดยมีต้นไม้ไม้ประดับให้ความร่มรื่นสวยงาม
อีก 2 แห่ง ไม่มีบริเวณ ต้องอาศัยอยู่ในอาคารสำนักงานแต่ได้จัดบรรยากาศภายใน โดยใช้
ไม้กระถางประดับตามมุมต่าง ๆ

1.4 คำนวณวัสดุครุภัณฑ์ ศูนย์แนะแนวทั้ง 5 แห่ง ได้มีโต๊ะ เก้าอี้ ทำงานของ
อาจารย์แนะแนวอาชีพ จัดโต๊ะเก้าอี้ไว้ในห้องเพื่อให้นักศึกษามาใช้บริการ มีทีวี และวีดีโอ
สำหรับบริการนักศึกษา

1.5 การจัดมุมที่ปรึกษา ศูนย์แนะแนวอาชีพทั้ง 5 แห่ง ได้จัดให้มีห้องให้
คำปรึกษาเฉพาะเป็นส่วน และในห้องให้คำปรึกษาได้เป็นที่ทำงานของอาจารย์แนะแนวอาชีพ

1.6 การจัดมุมทดสอบ ศูนย์แนะแนวอาชีพทั้ง 5 แห่ง ได้ใช้ห้องแนะแนวอาชีพ
เป็นมุมทดสอบ โดยจัดไว้มุมของห้องแนะแนว 3 แห่ง 2 แห่งอยู่กลางห้อง โดยใช้โต๊ะ และ
เก้าอี้สำหรับให้นักศึกษามาใช้บริการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้านอาชีพ เป็นการกรอกข้อมูลส่วนตัวและ
ข้อมูลด้านความต้องการใช้บริการวิชาชีพ

1.7 ผู้รับผิดชอบศูนย์แนะแนวอาชีพจากผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่า ทางศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทุกแห่งจัดให้มีผู้รับผิดชอบศูนย์แนะแนวอาชีพจำนวน 1 คน ทั้ง
5 แห่ง

1.8 นักศึกษาที่มาใช้บริการจากผลการสัมภาษณ์ ปรากฏว่า มีผู้มาใช้บริการโดยเฉลี่ยวันละประมาณ 25 - 30 คน ทั้ง 5 แห่ง

2. สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นในการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

2.1 ด้านการวางแผน ผู้บริหาร และอาจารย์แนะแนวอาชีพทั้งหมดตอบว่า มีการกำหนดแผนปฏิบัติงาน มีปฏิทินปฏิบัติงาน พร้อมทั้งได้ร่วมวางแผนกับฝ่ายบริหาร ฝ่ายแผนงาน และฝ่ายทะเบียน

2.2 ด้านบุคลากร ผู้บริหาร และอาจารย์แนะแนวอาชีพทั้งหมดตอบว่า อาจารย์แนะแนวอาชีพส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางการแนะแนว

2.3 ด้านงบประมาณ ผู้บริหาร และอาจารย์แนะแนวอาชีพทั้งหมดตอบว่า ไม่มีงบประมาณในการดำเนินงานแนะแนวโดยเฉพาะ

2.4 ด้านการดำเนินงาน ผู้บริหาร และอาจารย์แนะแนวอาชีพทั้งหมดตอบว่า ในการให้บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ได้จัดให้มีการให้บริการสำรวจข้อมูล การจัดบริการข่าวสารข้อมูล การให้บริการให้คำปรึกษา ให้บริการการตัดสินใจ และบริการติดตามผลอาชีพ

2.5 ด้านการเข้ารับบริการของนักศึกษาวิชาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จากการสัมภาษณ์นักศึกษาทั้งหมด 25 คน ปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มาใช้บริการด้านข้อมูลวิชาชีพ มาขอใช้บริการด้านขอคำปรึกษา

3. สรุปผลเกี่ยวกับสภาพปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงานการจัดบริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า

1. ไม่มีงบประมาณโดยตรงเฉพาะในงานแนะแนว
2. ขาดบุคลากรแนะแนวที่มีวุฒิทางแนะแนว
3. ขาดยานพาหนะ
4. ขาดวัสดุ ครุภัณฑ์

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่, ชัยภูมิ, นราธิวาส, นนทบุรี, และฉะเชิงเทรา พบประเด็นที่สำคัญ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาสภาพทั่วไปจากข้อมูลที่ได้จากศูนย์แนะแนวอาชีพจำนวน 5 ศูนย์ ดังกล่าว ปรากฏว่า สภาพที่ตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพทั้ง 5 ศูนย์ ตั้งอยู่ในบริเวณศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัดทั้งสิ้น จากสภาพดังกล่าวแล้ว ส่งผลให้การทำงานด้านการแนะแนวมีความสะดวก ทั้งในแง่ของผู้บริหารที่จะคอยควบคุมดูแลให้มีความสนับสนุนในด้านการดำเนินงาน การนิเทศติดตาม ผลได้สะดวก ในทำนองเดียวกันอาจารย์แนะแนวก็มีความคิดเห็นตรงกับผู้บริหาร กล่าวคือ สภาพที่ตั้งของศูนย์แนะแนวนั้นทำให้สามารถทำงานได้อย่างสะดวก และสามารถที่จะประสานงานต่าง ๆ ภายในศูนย์ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์รวมของนักศึกษาที่มาใช้บริการแนะแนวอาชีพ จึงทำให้การดำเนินงานแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดดำเนินการให้บริการต่าง ๆ ไปได้เป็นอย่างดี ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของกรมการศึกษาออก โรงเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดสภาพของสถานที่ในการดำเนินงานนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ต่อความสำเร็จในการทำงาน เพราะก่อให้เกิดความสะดวกในการดำเนินงานในทางปฏิบัติ ซึ่งการที่ ศูนย์แนะแนวอาชีพอยู่ในบริเวณศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ทำให้การบริหารงานในองค์การ นั้นสามารถประสานประโยชน์ทางราชการกับฝ่ายต่าง ๆ ได้อย่างใกล้ชิด ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดม เปี่ยมเจริญ (2527 : 57) พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานซึ่งประกอบด้วยอาคาร สถานที่ ห้องทำงาน พาหนะ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนบรรยากาศมีความสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการสร้างความพึงพอใจ ในการทำงานของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด

สำหรับการจัดบรรยากาศภายในศูนย์แนะแนวอาชีพนั้น เนื่องจากกรมการศึกษา นอกโรงเรียน มีนโยบายการจัดศูนย์แนะแนวอาชีพที่มีลักษณะเรียบง่าย สะดวกสำหรับนักศึกษาที่จะมาใช้บริการและให้มีความร่มรื่น ซึ่งเป็นหัวใจอันหนึ่งของการแนะแนว ดังนั้นศูนย์แนะแนว อาชีพแต่ละแห่งจึงพยายามสร้างความร่มรื่น โดยจัดให้มีการปลูกต้นไม้ในบริเวณต่าง ๆ รวมทั้ง

จัดให้มีไม้ประดับในศูนย์และภายนอกศูนย์แนะแนวอาชีพ เพื่อเสริมสร้างให้มีบรรยากาศที่ดี ส่วนในการส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีสุขภาพจิตที่ดี ไม่เคร่งเครียด ตลอดจนกระตือรือร้นในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg 1968 : 70-91) ที่ว่าความพอใจในการทำงานขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมการทำงาน

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ได้มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานแนะแนวรายปีทั้งหมดทุกแห่ง โดยการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ และได้ปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้จากหลักทั่ว ๆ ไป ของการบริหารงานจะพบว่า การวางแผนนั้นเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติงาน การวางแผนที่ดีเป็นการนำไปสู่ความสำเร็จดังที่ กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 24) กล่าวไว้ว่า การวางแผนเป็นงานต่อเนื่องแผนทุกแผนควรจัดกระทำขึ้นต้นและทบทวนแก้ไขในเวลาต่อมา หรือเมื่อได้มีข้อเท็จจริงใหม่ หรือมีสิ่งใหม่เกี่ยวกับแผนที่เกิดขึ้น และจากทฤษฎีการบริหารของ ฟาโยล (Fayol, 1949 : 5) ที่ว่าการวางแผนเป็นการศึกษาอนาคต และเตรียมวางแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า ดังนั้นการดำเนินงานของศูนย์แนะแนวอาชีพจึงสามารถดำเนินไปได้ตลอดป้อย่างต่อเนื่องกัน

2.2 ด้านบุคลากร จากผลการศึกษาค้นคว้า และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และอาจารย์แนะแนว พบว่า อาจารย์แนะแนวที่ทำงานในศูนย์แนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่ส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่มีวุฒิทางด้านการแนะแนวโดยตรง จึงใช้บุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ส่งไปรับการอบรมระยะสั้นที่กรมจัดขึ้นเพื่อทราบนโยบายของการแนะแนวอาชีพการศึกษานอกโรงเรียน แล้วมารับผิดชอบงานแนะแนวอาชีพทั้งนี้เพราะว่านโยบายของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเร่งรัดให้มีการดำเนินงานแนะแนวขึ้นในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมา แต่ขณะเดียวกัน กรมการศึกษานอกโรงเรียนก็ไม่สามารถจะจัดสรรตำแหน่งบุคลากรที่มีวุฒิทางการแนะแนวโดยตรงได้ จึงจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีอยู่แล้วมาดำเนินงานแนะแนว ซึ่งก็ทำให้สามารถดำเนินการไปได้ส่วนหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารทางวิชาการของหน่วยศึกษานิเทศก์

กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (ประวีณ รอดเขียว.2534 : 42) พบว่า บุคลากรแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ อันจำเป็นในการให้บริการแนะแนว

2.3 ด้านงบประมาณ จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ไม่จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพโดยเฉพาะ แต่ผู้บริหารได้บริหารงานงบประมาณ โดยเจียดจ่ายเงินงบประมาณบริหารศูนย์กับเงินบำรุงการศึกษามาใช้ในงานแนะแนว อาชีพจนทำให้งานแนะแนวอาชีพสามารถดำเนินไปได้และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้เป็นข้อตกลงของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่ได้มีนโยบายให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนำเงิน งบประมาณบริหารศูนย์และเงินบำรุงการศึกษามาใช้ในการดำเนินงานแนะแนวของศูนย์ นอกจากนี้ อาจารย์แนะแนวในบางศูนย์ ได้แสดงความคิดเห็นว่าการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจาก แหล่งต่าง ๆ ก็เป็นเทคนิคหนึ่งซึ่งจะช่วยให้งานแนะแนวบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นบางศูนย์จึงได้ ประสานงานกับหน่วยงานอื่น เช่น ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ด้วยการขอวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในการ ดำเนินงานแนะแนวอาชีพ ซึ่งหน่วยงานอื่นยินดีให้การสนับสนุน อันเป็นการแก้ปัญหาด้านงบประมาณ ไม่พอ และทำให้งานแนะแนวดำเนินงานไปได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ คณะกรรมการประสานงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ศึกษาการดำเนินงาน แนะแนวในประเทศไทย และได้ข้อสรุปเกี่ยวกับงบประมาณในการดำเนินงานแนะแนวในสถานศึกษา ทุกระดับว่า ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานแนะแนว ซึ่งไม่เพียงพอหรือไม่มีเลย (คณะกรรมการประสานงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ. 2524 : 3)

2.4 ด้านการดำเนินงาน จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ในด้านการดำเนินงานให้ บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในด้านบริการสำรวจข้อมูลตนเองนั้น ทำให้นักศึกษาได้รับประโยชน์จากข้อมูลเป็นอย่างมาก และยังเป็นช่องทางเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ เข้าสู่อาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าข้อมูลมีความจำเป็นที่ใช้ในการตัดสินใจ และทุกครั้งที่บุคคล ต้องการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องใดก็ตามสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่จะนำมาประกอบการ ตัดสินใจ งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ฟาริดา ประธาน (2533 : 97) ที่ศึกษา เรื่องการสำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า

นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการบริการแนะแนว ซึ่งได้แก่ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผลในระดับมาก

2.5 ด้านปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงานให้บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า ปัญหาที่สำคัญเด่นชัดคือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ไม่ได้จัดทำแผนงบประมาณแนะแนวไว้ให้ชัดเจน จึงทำให้ไม่มีงบประมาณที่จะดำเนินงานแนะแนว ได้อย่างสะดวก อย่างไรก็ตามศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดได้อาศัยเงินงบบริหารศูนย์ และเงินบำรุงการศึกษามาดำเนินงาน เพื่อให้งานแนะแนวดำเนินงานไปได้ส่วนหนึ่ง ซึ่งหากฝ่าย แผนงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดได้จัดทำแผนงบประมาณให้ชัดเจนก็จะทำให้งาน แนะแนวดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จากการวิจัยของ พงณา กียะสูตร (2532 : 134) พบว่า งานแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนยังอยู่ในระยะเริ่มต้นของการ ดำเนินงานและการพัฒนาหารูปแบบที่เหมาะสมในการดำเนินงานดังนี้ จึงทำให้การดำเนินงาน ให้บริการแนะแนวในด้านต่าง ๆ ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร อันเนื่องมาจากการจัดทำแผนงบประมาณ แนะแนวไม่ชัดเจน

สำหรับปัญหาด้านบุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนว ซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีวุฒิทาง แนะแนวโดยตรงนั้น ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดได้จัดบุคลากรเข้ารับการอบรมและ มาทำหน้าที่เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่เนื่องจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา หากบุคลากรแนะแนว ไม่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และส่งเสริมการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ ไปใช้ แล้วก็จะทำให้ไม่สามารถให้บริการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์ได้ จึงจำเป็น จะต้องให้การสนับสนุนเพิ่มพูนความรู้ทักษะใหม่ ๆ ให้กับบุคลากรแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ ซึ่ง สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียนในจดหมายข่าวแนะแนวการ ศึกษาออกโรงเรียนว่า นักแนะแนวต้องได้รับการส่งเสริมความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่อง (สุชิน สวนศรี และคณะ. 2534 : 3) และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ กรมควรจัดวางแผน บุคลากรโดยรับบุคคลที่เรียนด้านการแนะแนวมาโดยตรงมาทำงานด้านนี้ในศูนย์ต่าง ๆ เพราะการ แนะแนวเป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงต้องการการเรียนรู้และฝึกฝนมาเป็นพิเศษจึงจะสามารถทำงานได้ อย่างถูกต้องตามหลักการทางวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอข้อคิดเห็นบางประการ ซึ่งคิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ คือ

1. ศูนย์แนะแนวอาชีพควรจะต้องอยู่ในชุมชนเพื่อสนองความต้องการของนักศึกษา และผู้มาใช้บริการ การคมนาคมต้องสะดวกและควรอยู่ในบริเวณศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เพื่อสะดวกต่อการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
2. บุคลากรแนะแนวควรจะเป็นผู้มีวุฒิทางการแนะแนวโดยตรง ซึ่งจะทำให้เข้าใจการจัดบริการที่แท้จริง และภายในศูนย์แนะแนวควรจะมีบุคลากรมากกว่า 1 คน เพราะว่าการศึกษานอกโรงเรียนมีกิจกรรมมากมายหลายอย่างทั้งสายสามัญสายอาชีพ
3. งบประมาณ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับงานแนะแนวอย่างจริงจัง และต้องกำหนดทำแผนของงบประมาณให้กับงานแนะแนว เพื่อให้งานแนะแนวดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

ข. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสำรวจความพร้อมของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
2. ควรศึกษาปัญหาในการจัดบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทั่วประเทศ
3. ควรศึกษาความต้องการบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพของนักศึกษาในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนทั่วประเทศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. โครงการจัดตั้งศูนย์แนะแนว. 2527. อัครสำเนา

_____. คู่มือดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์การศาสนา. 2529

_____. คู่มือดำเนินงานแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

คุรุสภา. 2531 ก.

_____. "ประวัติกรมการศึกษานอกโรงเรียน." ใน 9 ปี กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา. 2531 ข.

_____. "ยุทธศาสตร์การแนะแนวในชนบท." ใน 10 ปี กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา. 2532.

_____. จดหมายข่าว. 2532

_____. การแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน. 2534. อัครสำเนา.

กิติมา ปรีดีคิลก. การบริหารการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

อักษรพิพัฒน์. 2532.

คมเพชร ฉัตรสุภกุล. คำบรรยายเรื่องทฤษฎีการเลือกอาชีพ. ภาควิชาการแนะแนวและ

จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร. 2519.

_____. การแนะแนวเบื้องต้น. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2521.

ประวีณ รอดเขียว. การแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ. 2534. อัครสำเนา.

ปรีชา ทัพพะกุล ณ อยู่ธยา. อาชีพศึกษาและการแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร. ม.ป.ป.

พจนา กิยะสูตร. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวตามสภาพที่จัดจริง

และตามสภาพความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว และผู้รับบริการแนะแนว

ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2532. อัครสำเนา.

- พาริดา ประธาน. การสำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ใน กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2533. อัดสำเนา.
- วัชร ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2520.
- . การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2523.
- วัชร ทรัพย์มี และจรี วาทิกทินกร. การพัฒนารูปแบบการปรึกษาเชิงจิตวิทยาใน โรงเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนแก้ปัญหาและวางโครงการในอนาคต. รายงาน การวิจัยทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2528.
- วารุณี ธมวรานิษ.. "แนะแนวอาชีพ." วารสารแนะแนว. 18 : 42 กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2527.
- วิรุฬห์ นิลโรจน์. บทบาทและงานของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับวิชาชีพ. ม.ป.ท. 2530.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนพัฒนางานแนะแนวของกระทรวงศึกษาธิการ 2535-2539 กรุงเทพฯ : คณะกรรมการประสานงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ, 2534. อัดสำเนา.
- สุชิน สวนศรี. และคณะ. "สัมภาษณ์พิเศษอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียนเกี่ยวกับ งานแนะแนว." จดหมายข่าวแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน. ฉบับที่ 1 : 3 ตุลาคม 2533 - มกราคม 2534.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. "วิธีการแนะแนวอาชีพในสถานการศึกษา." สารพัฒนาหลักสูตร. (27) 52-53. กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2527.
- สิทธิพงศ์ สิทธิขจร. รูปแบบการจัดบริการแนะแนวสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 4 ในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศิลปากร. 2527. อัดสำเนา.
- อุดม เปี่ยมเจริญ. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการ. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2527. อัดสำเนา.

- Boston, Edwin O. "A Follow-up Study of Students in the Boulder Valley Schools Vocational Technical and General Adult Programs." Dissertation Abstracts International. April. 1976.
- Brewer, J.M. History of Vocational Guidance. New York : Harper and Brothers. 1942.
- Ginzberg, E. "Guidance-Limited or Unlimited." Personnel Guidance Journal. 38 (1966).
- Fayol, Henri. General and Industrial Management. London : Pitman. 1949.
- Herzberg, F. Work and the Nature of Man. New York : World Publishing Company. 1968.
- Karr, Kenneth Joseph. "Mating the Changing Needs of Adults Through Education Programs and Service." Dissertation Abstracts International. 36 (10) : 6426 A; 1976.
- Lawis, C. The Psychology of Counseling. New York : Holt Rinehart and Winston. Inc. 1970.
- Myers, George E. Principles and Technigues of Vocational Guidance. New York : McGraw-Hill Book. Co; 1941.
- Peter, H.J. and S. Bruce. Guidance Program Development and Management. Ohio : Charles E. Merrill Book. Inc, 1965.
- Stewart, Robert Miller. "An Evaluation of the Guidance Program in Los Angeles City Adult School." Dissertation Abstracts International. July : 1967.
- Super, E. The Psychology of Career. New York ; Harper and Brothers. 1957.
- William, M. "The Task of Guidance in a Modern School Carlifornia" Journal of Secondary Education. 12; 142-147; March. 1937.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

**แบบสัมภาษณ์ "สภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ
ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด"**

☐ ผู้บริหาร☐ อาจารย์แนะแนว

แบบสัมภาษณ์ "สภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัด"

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์

- ☐ เพศ .....
- ☐ อายุ ..... ปี
- ☐ วุฒิทางการศึกษา .....
- ☐ ตำแหน่ง : .....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพใน
ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ด้านการวางแผน

1. มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพหรือไม่

- ☐ มี (ระบุ) .....
- ☐ ไม่มี

2. มีการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้หรือไม่

- ☐ มี (ระบุ) .....
- ☐ ไม่มี

3. มีการกำหนดแผนการแนะแนวอาชีพพร้อมกับฝ่ายอื่นภายในศูนย์ศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดหรือไม่

- ☐ มี (ระบุฝ่ายที่ร่วมด้วย) .....
- ☐ ไม่มี

4. มีการวางแผนร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่

- ☐ มี (ระบุหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย) .....
- ☐ ไม่มี

5. ให้ทำปฏิทินปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ ทำ

☐ ไม่ทำ (ระบุเหตุผล) .....

6. ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพได้มีการประสานแผนระหว่างฝ่ายต่าง ๆ หรือไม่

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

7. มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแผนหรือไม่

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

ด้านบุคลากร

1. บุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพมีวุฒิทางการแนะแนวหรือไม่

☐ มี (ระบุวุฒิ) .....

☐ ไม่มี

2. มีบุคลากรจากฝ่ายต่าง ๆ ภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดร่วมให้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุวุฒิ) .....

☐ ไม่มี

3. มีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นร่วมให้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุหน่วยงาน) .....

☐ ไม่มี

4. มีการคัดเลือกอาจารย์เพื่อรับผิดชอบแนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

5. บุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพมีจำนวนเพียงพอหรือไม่

☐ พอ (ระบุ) .....

☐ ไม่พอ (ระบุ) .....

6. ท่านมีปัญหาเรื่องจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานแนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

7. ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรแนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุปัญหา) .....

☐ ไม่มี

ด้านงบประมาณ

1. ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพได้รับงบประมาณเฉพาะหรือไม่

☐ ได้รับ

☐ ไม่ได้รับ

2. งบประมาณที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจัดสรรให้ใช้ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพเพียงพอหรือไม่

☐ เพียงพอ (ระบุ) .....

☐ ไม่เพียงพอ (ระบุ) .....

3. ในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพได้รับงบประมาณจากหน่วยงานอื่นหรือไม่

☐ ได้รับ (ระบุหน่วยงาน)

☐ ไม่ได้รับ

4. ในกรณีที่ขาดงบประมาณในการพัฒนาศูนย์แนะแนวอาชีพ ท่านมีแนวทางในการแก้ไขอย่างไร

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

5. ท่านมีการทางงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานการจัดบริการแนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

6. ท่านเคยได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานต่างประเทศหรือไม่

☐ เคย (ระบุแหล่งให้ทุน) .....

☐ ไม่เคย

7. ปัญหาการบริหารงานงบประมาณมีหรือไม่

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

ด้านการดำเนินงาน

1. มีการเตรียมข้อมูลเพื่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุ) 1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

☐ ไม่มี

2. ได้จัดให้มีบริการสำรวจข้อมูลส่วนตัวของผู้รับบริการแนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุ)

☐ ไม่มี

3. ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ท่านจัดให้มีบริการข่าวสารข้อมูลหรือไม่

☐ มี (ระบุโดย) .....

☐ ไม่มี

4. ในการจัดการบริการแนะแนวอาชีพ ท่านจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาหรือไม่
- ☐ มี (ระบุโดย) .....
- ☐ ไม่มี
5. ในการจัดการบริการแนะแนวอาชีพ ท่านจัดให้มีบริการเพื่อให้ผู้รับบริการตัดสินใจเลือกอาชีพเองหรือไม่
- ☐ มี (ระบุ) .....
- ☐ ไม่มี
6. ในการจัดการบริการแนะแนวอาชีพ ท่านจัดให้มีบริการติดตามประเมินผลหรือไม่
- ☐ มี (ระบุโดย) .....
- ☐ ไม่มี
7. จัดให้มีสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อช่วยในการแนะแนวอาชีพหรือไม่
- ☐ มี (ระบุโดย) .....
- ☐ ไม่มี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะ

1. ในการจัดการแนะแนวอาชีพ ท่านมีปัญหาลุप्तสรคอย่างไรบ้าง .....
- .....
- .....
- .....
2. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....
- .....
- .....
- .....

แบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 สภาพข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับผู้ตอบสัมภาษณ์

เพศ .....

อายุ ..... ปี

อาชีพ .....

รายได้ .....

เรียนวิชาชีพ .....

วุฒิการศึกษา .....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัด

ด้านข้อมูล

1. ท่านทราบว่า มีศูนย์แนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดได้อย่างไร

☐ ทราบ (ระบุ) โดย .....

☐ ไม่ทราบ

2. ท่านเคยใช้บริการของศูนย์แนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ เคย (ระบุ) โดย .....

☐ ไม่เคย

3. ท่านคิดว่าทางศูนย์แนะแนวอาชีพมีข้อมูลที่จำเป็นพอเพียงหรือไม่

☐ พอ

☐ ไม่พอ

4. ท่านได้รับประโยชน์จากศูนย์แนะแนวอาชีพมากหรือไม่

☐ มาก (ระบุ) .....

☐ น้อย

5. ทางศูนย์แนะแนวอาชีพช่วยแก้ปัญหาให้ท่านมากน้อยเพียงใด

☐ มาก (ระบุ) .....

☐ น้อย

ด้านการให้บริการ

1. เวลาที่เปิดบริการแนะแนวอาชีพมีความเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม (ระบุ) .....

☐ ไม่เหมาะสม

2. ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีการให้บริการข่าวสารข้อมูลด้านอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

3. ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีการให้บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

4. ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีการให้บริการการตัดสินใจด้านอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

5. ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีการติดตามผลด้านอาชีพหรือไม่

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

ด้านเครื่องมือในการให้บริการ

1. ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลของผู้มาใช้บริการหรือไม่

☐ มี (ระบุ) .....

☐ ไม่มี

2. ในศูนย์แนะแนวอาชีพมีสื่อต่าง ๆ เช่น วีดีโอ, สไลด์ เรื่องของอาชีพเพื่อประกอบ การตัดสินใจหรือไม่
- ☐ มี (ระบุ) .....
- ☐ ไม่มี
3. การให้บริการด้านสื่อมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอดเวลาหรือไม่
- ☐ มี (ระบุ) .....
- ☐ ไม่มี
4. สื่อที่ใช้ในศูนย์แนะแนวอาชีพผู้ใช้บริการสามารถใช้ได้ด้วยตนเองหรือไม่
- ☐ ได้ (ระบุ) .....
- ☐ ไม่ได้
5. สื่อเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวมีเพียงพอหรือไม่
- ☐ พอ
- ☐ ไม่พอ

ด้านบุคลากร

1. มีเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกในการมาใช้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่
- ☐ มี
- ☐ ไม่มี
2. จำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการแนะแนวอาชีพมีเพียงพอหรือไม่
- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ
3. เจ้าหน้าที่ให้ความเป็นกันเองหรือไม่
- ☐ ให้ความเป็นกันเอง
- ☐ ไม่ให้ความเป็นกันเอง

4. เจ้าหน้าที่ที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการให้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม

5. เจ้าหน้าที่ได้นำผลงานของนักศึกษาที่ประสบความสำเร็จในงานอาชีพมาเป็นตัวอย่างหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ด้านสถานที่

1. ศูนย์แนะแนวอาชีพมีอาคารเป็นเอกเทศหรือไม่

☐ เป็น

☐ ไม่เป็น

2. ศูนย์แนะแนวอาชีพมีห้องสำหรับการให้คำปรึกษาเฉพาะหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

3. สถานที่ของศูนย์แนะแนวอาชีพมีความสะดวกในการมาใช้บริการแนะแนวอาชีพหรือไม่

☐ สะดวก

☐ ไม่สะดวก (ระบุ) .....

4. สถานที่ของศูนย์แนะแนวอาชีพมีลักษณะร่มรณย์น่าเข้าไปรับบริการหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี (ระบุ) .....

5. ในห้องแนะแนวมีแผนภูมิแสดงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทำการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว
และนักศึกษาวิชาชีพ

ที่ ทม 1007/ 1108

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 มิถุนายน 2533

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่(ชัยภูมิ นันทบุรี นราธิวาส ฉะเชิงเทรา)

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า ...นายชวณ...นชรัตน์.....

เป็นนิติระดับ ☐ปริญญาเอก สาขา .....☒ปริญญาโท วิชาเอก....อวอร์ดชวณชวณ.....

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิติคุณมีความประสงค์จะนำติดเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อหาปริญาบัตร

เรื่อง .สภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด.....

.....

.....

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

.....ศส.ดร.เสาวนีย์...เลิศยศ.....ประธาน

.....รศ.ดร.ณพัชร...จิตร์บุญกุล.....กรรมการ

.....กรรมการ

สิ่งที่นิติขอความอนุเคราะห์ คือ.. ขอให้ออกรับบัตรระดับชั้นบริหาร.อวอร์ดชวณชวณ.และนชชชช..

วิชชชช..ใบระหว่งเดือนกรกฎาคม.2533..เพื่อเป็นข้อมูลในอวอร์ดชวณชวณชวณ.....

.....

.....

.....

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิติคุณนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุร โกมลบุญ)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรศุกกุล	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. นายเฉลิม บุญธรรมเจริญ	ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
4. นายชาติрі आयวัฒน์	กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน
5. นายสุชิน สวนศรี	หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
6. นายอร่าม คุ่มทรัพย์	หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
7. นายนคร พันธุ์เจริญ	หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ประวัติผู้วิจัย

นายชาณุ นพรัตน์	เกิดเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2495 ที่อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2510 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดหัวสำโรง ฉะเชิงเทรา
	พ.ศ.2513 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ฉะเชิงเทรา
	พ.ศ.2515 ประกาศนียบัตรการศึกษา (ป.กศ.ต้น) วค.ฉะเชิงเทรา
	พ.ศ.2517 ประกาศนียบัตรพิเศษมัธยม (พ.ม.) ฉะเชิงเทรา
	พ.ศ.2520 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ.) การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
	พ.ศ.2534 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประวัติการรับราชการ	พ.ศ.2515 ครูจัตวาโรงเรียนวัดหนองแวน จังหวัดฉะเชิงเทรา
	พ.ศ.2517 ครูตรีโรงเรียนวัดอ่าวช้างไล่ จังหวัดฉะเชิงเทรา
	พ.ศ.2527ศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี
	พ.ศ.2529ศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ภาคกลาง จังหวัดราชบุรี
	พ.ศ.2531 ช่วยราชการงานตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
	พ.ศ.2533 ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการรองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
ปัจจุบัน	ศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน

สภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพ
ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

บทคัดย่อ

ของ

ชาญ นพรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชา การศึกษาผู้ใหญ่

กันยายน 2534

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการ
แนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในด้านสภาพทั่วไปของศูนย์แนะแนวอาชีพ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการจัดบริการแนะแนวอาชีพ การให้บริการแนะแนว
อาชีพแก่นักศึกษาที่มาใช้บริการ และปัญหาอุปสรรคและความต้องการในการจัดบริการแนะแนว
อาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง คือ
ผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวอาชีพ และนักศึกษาวิชาชีพในศูนย์แนะแนวฯ จำนวน 5 ศูนย์ คือ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ ศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครพนม ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา และศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 35 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ และ
ค่าร้อยละ

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า สภาพทั่วไปของศูนย์แนะแนวอาชีพ 5 แห่ง มีอาคารเป็น
เอกเทศ 3 แห่ง อยู่ร่วมกับอาคารสำนักงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 2 แห่ง แต่ได้จัด
เป็นห้องเอกเทศสำหรับวัสดุครุภัณฑ์ที่มี ได้แก่ เก้าอี้ ม้านั่ง หนังสือคู่มือวิชาชีพต่าง ๆ วีดีโอพร้อม
เครื่องฉาย ป้ายนิเทศ ป้ายนิทรรศการ ชั้นวางหนังสือ ทุกศูนย์ฯ มีพร้อม และมีผู้มาใช้บริการโดย
เฉลี่ยวันละประมาณ 30-40 คน

สภาพการดำเนินงานของศูนย์บริการแนะแนวอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดมีอาจารย์รับผิดชอบต่องานแนะแนว แห่งละ 1 คน ด้านการวางแผน มีแผนปฏิบัติงาน
ประจำปี ด้านบุคลากรได้ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ภายในศูนย์และหน่วยงานอื่น ด้านงบประมาณ
ได้จากงบบริหารศูนย์ฯ จังหวัด และเงินบำรุงการศึกษาวิชาชีพ และด้านการให้บริการแนะแนวอาชีพ
ได้จัดให้มีบริการการสำรวจข้อมูลอาชีพ บริการข้อมูลอาชีพ บริการให้คำปรึกษาอาชีพ บริการการ
ตัดสินใจอาชีพและบริการการติดตามผลอาชีพ

ปัญหาอุปสรรคซึ่งผู้บริหารและอาจารย์แนะแนวอาชีพพบ ได้แก่ ปัญหาขาดงบประมาณ
ด้านแนะแนวอาชีพโดยเฉพาะ ขาดบุคลากรที่มีวุฒิทางแนะแนวโดยตรง และขาดยานพาหนะในการ
ดำเนินงานแนะแนวอาชีพ

**VOCATIONAL GUIDANCE SERVICE CENTER OPERATIONAL
IN PROVINCIAL NONFORMAL EDUCATION CENTERS**

AN ABSTRACT

BY

CHAN NOPHARAT

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University**

September 1991

The purpose of this study was to find out the operational of the vocational guidance service center of in the Non-Formal Education Provincial Center on 4 aspects, general aspect the opinions of operation the service center, the services gave to the students, and problems and confrontations to administer of the guidance service center. The sampling of 35 respondents were purposive chosen from the administrators, guidance teachers, and vocational students of the Non-Formal Education Provincial Center in Chiang Mai, Chaiyaphum, Nontaburi, Narathiwat and Chachengsao. The data were gathered using the interview formation. The statistical percentile was applied to analyze the data.

The finding of the study showed that three of five guidance service centers were operated in thier independent building while two of them were temporary located in the administration building of Non-Formal Education Provincial Center but they had their own sections. Every guidance service center had full equipment ie, chair, stool, vocational books, video tape with video player, bulletin board, exhibition board, and book shelves. There were 30-40 attendents came to use the service center a day in average.

Every guidance service centers had only one guidance teacher. They had their yearly planning the co-ordination was made with the other section of the Provincial Center and out of the Center. The budget of the guidance service center was alloted from the government and vocational education fee. The guidance service composed of vocational need assessment, vocational information service, advisory service, service for self vocational determination and follow-up vocational service.

Regarding to the problems encountered the administrators and guidance teachers were inadequate budget to support the guidance service activities, lack of graduated guidance service personnals, and shortage of vehicle to facilitate the outdoor advisory service.